

TEH NAŠIH ŠTIRIDESET LET

Ko boste, dragi bralci, prebirali to jubilejno številko Gorenjskega glasa, vas bo nemara kaj hitro zvodila v oči naša zadrega o tem, kaj pravzaprav v letu 1987 praznujemo. Na tej prvi strani objavljamo dva posnetka prvih strani Gorenjskega glasa, ki nosita tudi napis: Leto I. — Štev. 1, vendar različni letnici: 1944 in 1948. Najstarejšim in najzvestejšim bralcem tudi ni neznano, da je časopis s podobnim imenom izhajal že med vojnami, v pripravah na to številko pa smo bili opozorjeni tudi na izid časopisa z našim imenom in letu 1942 (dokaza o tem še ni). Zapletene korenine torej, mi pa po kovaško bosi z vedenjem o sebi!

Kaj torej praznujemo?

Kot v vseh letih, katerih letnica se je zaključila na 2 in 7, praznujemo obletnico začetka rednega izhajanja gorenjskega časopisa, ki je prvo leto (1947) nosil ime Naše delo, že naslednje leto pa postal naš

GORENJSKI GLAS!

Kot se jubileju spodobi, smo se ozrli v leta, ki so za nami in vam poskušali prikazati delček tega. K peresu smo povabili naše nekdanje delavce in sodelavce, predstavnike tistih, ki so naši današnji ustanovitelji ter vse to prepletli z mnenji nekaterih izmed vas. Delo pri pripravi te številke pa nas je presenetilo: ugotovili smo, da se iz lastne preteklosti lahko marsiščesa naučimo!

Mnogim se ob prebiranju te številke prikrade v kotiček ustnic nasmej, morda kak članek z brado vzbudi tudi krohot — vse to smo doživljali.

Nemalokrat se bila izrečena vprašanja: Kako s(m)o mogli tako pisati? Ali sem res to napisal?... Neizrečena, kot senca globoko v sebi pa; Se bodo tudi meni nekoč tako smejali? Bodo tudi moji prispevki čez čas zveneli tako enostransko?

KAKO NEUSMILJENA JE SODBA ČASA IN KAKO HUJ UJETNIK ČASA JE ČASO — PIS!

Kot reka odvisna od dna in bregov, lahko — a nepovratno hiti po gorski dolini, v soteski gloda si pot, ustvarja tolmin in bučne slapove. Ko prilije v ravnino postane, zavije in v morju konča svojo pot. In tako dan za dnem, leto za letom.

Pravimo, da so reke le na izvirih čiste, čistost rek pa ogledalo življenja ob njih. Mnogi z reko živijo, jo uživajo, drugim teče neopazno mimo. Nekateri smo našli življenje na njej, tretjam je le odvodni kanal. Razumnim poganja kolesa (turbo) napredka, brezbržnim s povodnijo zmoči kolena. Vihra mladost jo ob mostu preskoči, zrelost isče na gladini življenja lepote odsev.

Vse reke se rode kot rečice na svojem izviru in le z zlitjem neštetnih pritokov postanejo reke. Le ena močna nevija v povodju, le en kalni prtok, lahko skalita cel tok.

Želimo si, da ne bi delili usode gorenjskih rek. Če pa jo delimo, da bi bili deležni vseh naporov za njih zbistritev. Želimo, da postanemo reka, ki bo sama izbrala svojo najnaravnje strugo, na katere zelenih bregovih bo veliko veselih ljudi. Ljudi, ki bodo brezskrbno zajeli iz nje čašo novic, našli v njej osvežitev, predvsem pa na gladini ne prezri odseva Gorenjske. Morda pa se kateri zazre v tolmin, premisli modro globino, ki jo komaj zazna.

Vaša zvestoba tej reki nam je največja nagrada!

Glavni urednik
Štefan Žargi

NA VSAKEM KORAKU V STAREM DELU MESTA JE
PRAVA TRGOVINA
VAŠIH NAKUPOV

Elita KRAJN

Gorenjski GLAS

GLASILLO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto I. — Štev. 1

Kranj, 1. oktobra 1948

Poštinska plačana v gotovini

Cena din 2—

Uvodna beseda

Ker je Naše delo leta 1947 začelo in nehalo izhajati, je okrajni plenum OF za okraj Kranj na svojem zadnjem zasedanju v mesecu avgustu sklenil, naj se v najkrajšem času organizira izdajanje novega lokalnega časopisa.

Novi časopis bo prikazoval napore delovnega človeka v naših tovarnah, delo naših kmetov za dvig kmetijstva, delovni polet naših ljudi po ustanovah in vseh ostalih delovnih toriščih.

Prva naloga časopisa bo, da bo kot kolektivni mobilizator in organizator razčiščeval politične nejasnosti, osvetljeval prikrite špekulantke politične namere in da bo še stopnjeval politično zavest in jo utrijeval.

Druga naloga bo razvijati kritiko in samokritiko. List bo prikazoval napore delovnih kolektivov. Luščil bo iz njivega prizadevanja svetle primere. Poleg svetlih primerov bo list priobčeval tudi kritiko — kritiko dela, da se bo do slabosti in napake odpravljale in da bodo uspehi večji.

Tretja naloga Gorenjskega glasa pa izhaja iz kulturnega poslanstva lista. Do danes skorajda v našem okraju nismo imeli kritičnega pretresa o svoji kulturni dejavnosti. Naše kulturno delo mora zajeti pravilno miselnost in izrazito načelnost.

Zato pozivamo vso delovno ljudstvo našega okraja naj se oklene novega glasila kot sredstva, ki nas vodi v lepo bodočnost, in kot orožja proti vsemu, kar skuša slabiti naš boj za socializem.

Ali vam je znano

Ali vam je znano... da ni res, da ni Lavrič Jože iz Dornic v letu 1948 plačal davkov, in da je nasprotov res, da jih je plačal in da je tudi res, da nam je napako v poročanju povzročil njegov še vedno slab odnos do odkupov da v Kovorju suše učiteljske družine po razredih perilo, ki je razobešeno popoldan in čez noč, tako da so vse stene vlažne. Kaže, da to učiteljstvo zelo dobro razume zaščito otrok in njihovega zdravlja je Semen Lovrenc, bivši gostilničar v Kranju, vselil gostilniški salon svojega konja, samo da ne bi oddal prostora čevljarski zadruži za popravljalnico čevljev, in da se je, ko se je to zgodilo proti njegovi volji, celo pritožil. Njegova žena pa izrazilila, da ima v salonu rajši konje kot šuštarje...

... da ima upravnik državnih poslopij v Škofji Loki Hafner Ivan žepno blagajno, v kateri shranjuje denar od najemnine. Kot znan idealist ima Hafner najbrž namen socializirati privatni sektor in ga združiti z državnim.

Gorenjski Glas, 1949

Marjan Telatko
urednik Gorenjskega glasa od 1. oktobra 1948 do 20. decembra 1951

Preskrba

Potrošniki si lahko nabavijo po 1 srajcu ali 1 dolge spodnje hlače, ali dvoje kratkih spodnjih hlač na odrezke dodatne preskrbe za septemb-

Kako sem živel z Gorenjskim glasom

To je res, vseh štirideset let Gorenjskega glasa sem živel z njim, lahko bi rekel, celo v nekakem srečnem zakonu — saj sva si bila vsa ta dolga leta drug drugemu zvesta. Trajalo pa je to skladno sožitje kar polovico mojega življenja, kajti nabral sem si tudi sam že dvakrat toliko let, 80.

Kruh sem si sicer služil drugje — sprva kot šolnik, pozneje kot muzealec — vendar mi je bilo pisanje prav gotovo najljubši konjiček. Teh sem gojil kar za celo konjušnico — bilo je tu planinstvo, taborništvo, lovstvo pa še ukvarjanje z grafično, slikarstvom in kiparstvom. Celo z ljubiteljskim gledališkim delom sem se v določeni dobi spoprijemal, a le kot režiser in pисец nekaterih priredb.

Slejkoprej pa me je prevzelo nagnjenje do pisanja, morda bi smel reči, celo do časnika. To sem si sicer tešil že v prav zgodnji mladosti. Najprej v mladinskih listih, kasneje pa tudi v resnejših revijah. Okusil sem celo blišč in bedo urednikovanja.

A vse moje poprejšnje pisanje je bilo, kot vse kaže, le priprava za kasnejše delo, redno pisanje in objavljanje v Gorenjskem glasu. Celih štirideset let dela, celih štirideset let sreče...

No, takega me je našel čas po osvoboditvi v Kranju. Seveda so tovariši na okraju najbrž začutili potrebo po tiskanem glasili — saj je bilo tudi njim gotovo znano, da je v letih pred vojno izhajal v Kranju, tedenik Gorenjec — in tako je izšlo nekaj številki. Nasega dela, predhodnika poznejšega Glasa Gorenjske. K pripravam za izdajanje okrajnega glasila sva bila povabljena Dušan

Jože Jan:

Naslednik Mladine in Sobote

Kot član okrajnega odbora v Kranju sem (mislim, da septembra 1947) sprožil predlog za obnovo glasila OF za Gorenjsko. Predlog je bil s splošnim odobravanjem sprejet in novi časopis je začel izhajati kot naslednik naprednjega predvojnega tiska.

Sicer sodelovanje pri izdajanju naprednjega tiska zame ni bila novost. V letih 1936–37–38 sem delal: najprej pri izdajanju časopisa Mladina. Začetni denar za tiskanje Mladine je dal Beno Anderwald (Colnarjev) kot del svoje dote, ki jo je zahteval od mame. Izdali smo kakih osem številk. Bil sem ilegalni urednik Mladine, odgovorni urednik pa je bil Franc Tratnik iz Struževega. Nato sem sodeloval pri urejanju Sobote, ki jo je izdajal Lojze Colnar. Urejal sem skupno z Mirkom Koširjem in to notranjo in zunanjou politiko in sicer do konca leta 1938. Sobota se je štela kot ljudsko frontno glasilo. Imeli pa je moralna dosti lokalnih novic, da leva politika ni preveč izstopala. Vse to delo je bilo seveda brezplačno. Če za naslednjo številko Mladine ni bilo dovolj denarja, smo sodelavci kaj dodali.

Pred tem, leta 1935, sem dopisnik Ljudske pravice, ki jo je urejal Miško Kranjec.

Utrjen od življenja in gremkob je pred 100 leti našel v tem mestu svoj tiki dom.

Danes je Prešernovo ime spoštovano. Danes našljedstvo noče biti licemersko malomeščansko. Danes pravilno ocenjujemo Prešernovo polnokrvno umetnost. Morala je priti velika domovinska vojna, da zdaj vidimo, da je bil Prešeren že pred 100 leti borec za naše ideale; bil se je za svobodo in za čast svojega ljudstva, bil je oster nasprotnik vsega tistega hlapčevstva in fajnezijstva, ki je kazilo naš narodni značaj. Bil je pesnik prijateljstva in tovarištva.

Zaobljubljamo, da bo ob 100 letnici njegove smrti

— Kranj postavil pesniku dostenj spomenik na svojem glavnem trgu, kjer se bodo ljubitelji in častilci našega pesnika poklonili njegovemu spomeniku v imenu vse svobodne domovine in vseh naprednih narodov.

zuje svojim otrokom lepote de-movine. Na vsaki poti sem začutil, kako se naročniki počutijo kot ena sama složna družina, smo se in spoprijateljevali. Se znamli sem se na teh poteh tudi s stoterimi in stoterimi zvestimi bračili zapisov. Po Prešernovih stopinjah, kar mi je vedno znova in znova vlivalo poguma in dajo-

lo veselje za nadaljnje pisanje.

In tako je se dares: še vedno

čutim, da sem — čeprav manj delaven — član sedaj je že tako številne družine, ki se ji pravi

Gorenjski glas.

Črtomir Zorec

VSEM KRAJEVNIIM OF ODBOROM OKRAJA KRANJ

Z novim letom 1949 bo glasilo Okrajnega odbora OF začelo izhajati tedensko. Glede na to imajo vsi odbori OF sledeče dolžnosti:

1. Da se vsi odbori OF naročijo na „Gorenjski glas“.

2. Da pridobe čimveč novih naročnikov.

3. Da pošljemo naslove naročnikov na upravo „Gorenjskega glasa“ v Kranju.

4. Istočasno naj zbirajo tudi letno naročnino, ki znaša 96 din in jo naj dostavijo po poštni položnici na naslov: „Gorenjski glas“ — Kranj, OLO — poverjeništvo za prosveto št. 611-90200-7.

5. Da organizirajo dopisovanje v list o vseh aktualnih problemih in dogodkih v domačem kraju.

6. Odborom ali posameznim članom OF, ki bodo pridobili in vplačali naročnino za več kot 50 naročnikov izplača uprava lista 20% od vplačanega zneska.

Iz sekretarijata
OF okraja Kranj.

40 LET
ALPETOUR

Verko Gasar
urednik Gorenjskega glasa od 1. januarja do 19. aprila 1952

Delo ljudske knjižnice Martinj vrh

V ljudski knjižnici imajo 209 knjig. Po osvoboditvi smo jih kupili in za nagrado prejeli 100 knjig. Knjige se pridno izposojojo. V letu 1948 smo prebrali 128 knjig.

GORENJSKI GLAS

LETNO VI. — ST. 11 — CENA DIN 6.—
KRAJ DNE 15. MARCHA 1952

OBREKOVLANA GNILOBA

Budimpeštanski radio je povedal, da smo me žene iz Industrie pletenin, rokavice in konfekcije v Kranju bile primorane iti na volišče na zadnjih volitvah v krajevne ljudske odbore, da nam je bilo zagroženo, če ne gremo, ne prejmemo kart za prehrano.

Ne bomo razglabljale te obrekovalne gnilobe, ampak odgovarjamo samo toliko, da smo ta dan šle 100 % na volišče. Potem pa smo se 100 % udeležile tekmovanja...

Postrežemo pa lahko še s tem, da ravno me razumemo čas graditve socialistične države in da bomo izvrševali vse direktive, ki jih pred nas postavlja naše vodstvo s tovarišem Titom na čelu. Pobelno bomo pomagale pri delu za socializacijo vasi. To naj bo naš odgovor tistim, ki jim je laž postala že obrt.

Gorenjski glas, 1950

Jeseniske žene ob 8. marcu

Ne mislite, da jeseniske žene praznujejo svoj praznik samo zaradi proslavljanja, praznujejo ga z uspehi, ki so jih pri svojem delu dosegli. Zene, ki jih je preoblikovala naša osvobodilna borba in graditev socializma, se zavajajo svoje enakovrednosti in delujejo na vseh toriščih javnega in ustvarjalnega življenja. Žena-delavka, katere delo je bilo pred vojno plačano polovico manj od dela moškega, je v novi družbeni ureditvi povsem enakopravna.

december, 1952

Provokacija, ki ni uspela

V slepem sovraštu do družbene ureditve, reakcija ne pozna meja. Pripravljena je pljuniti tudi v lastno skledo, če misli, da bo s tem škodovala ugledu naše ljudske oblasti. Tako se je peščica združenih klerikalcev in informbirojevcov spravila prejšnji teden nad kapelico pri Ocepkovim gostilnim na Hrušici in jo pognala v zrak. Načrtni sovražniki socializma so več kot naivni. S porušitvijo kapelice so hoteli oblatiti naše aktiviste in prevaliti krvidovanje. Pa jim je spet enkrat spodeljeno. Naši ljudje predobro vedo, da se aktivisti s takim pobalinstvom nikdar niso ukvarjali in se tudi ne bodo. Nočni izzivači in povzročitelji škode, ki je nastala v razbitih šipah sosednjih hiš, bodo prejeli zaslужeno kazeno.

Gorenjski glas, 1952

Nekaj pojasnil in pripomik k proračunu Kranja za leto 1952

Po predračunu bo mesto letos razpolagalo s 104.759.000 din, ki jih bo dobil delno od akumulacije državnih podjetij (občini ostane 1,74 odstotka), deloma od davkov, (z dohodnino razpolaga izključno občina, le od kmečkih davkov obdrži samo 71 procentov, drugo gre v višje proračune.) V decembri sestavljeni predračuni so bili precej višji, kakor so odobreni zneski. Tu je vzrok, da ima Kranj odobrenih le 21 milijonov za investicije, čeprav bo samo graditev stražiškega vodovoda stala 15 milijonov dinarjev. Lahko torej računamo, da se bo kdo, ki finančnih razmer občine ne pozna spet obregnal in očital, da Kranj slabo skrbi za ustanove, ki naj bi dokazovale pietoto in ljubezen do nekdanjega meščana, velikega Prešernega. Sredstev ni, zato na primer vsa gradnja v Prešernovem muzeju od jeseni stoji. In vendar je pot, da tudi ta problem rešimo. Ne Kranjčani sami, temveč vsi državljanji, kajti Prešeren ni samo naš, niti ni samo slovenski, ampak je nas vseh Jugoslovanov.

februar, 1952

ORGANIZACIJA ZB V ŠKOFJI LOKI

Pripravlja veliko tombolo, katere dobiček bo namenjen za gradnjo doma ZB. Vsi kolektivi kakor tudi člani so se zelo potrudili in so že do sedaj zbrali veliko lepih in praktičnih dobitkov.

maj, 1952

Na Gorenjski glas sem naročen odkar je začel izhajati. Najprej pogledam osmrtnice, nesreče in male oglase in še kaj zanimivega. Najbolj ga pogrešam, ko ga ne dobimo v redu, le tako naprej in bomo ostali še naprej vaši bralci.

*Kozelj Jakob
Cesta na Klanec, Kranj*

GLAS GORENJSKE

KRAJ, 12. SEPTembra 1952

Poštnina plačana v gotovini

LETNO VI. — ST. 10 — CENA DIN 2.—
KRAJ, 9. marca 1950

Cena din 2—

Dušan Bavdek
urednik Gorenjskega glasa od 13. septembra do 20. decembra 1952

Valentin Pivk

Gorenjski glas in Plamenica

Vaše vabilo sodelavcem me je v začetku malo presenetilo, misleč, da nisem pravi naslovnik. Brskanje po spominu pa je odkrilo, da se z Glasom kar tikava že dobrih petintrideset let. Bilo je v letih 1952/53, ko smo na kranjski gimnaziji izdajali »prvo« Plamenico in ko je prišla v uredništvo Gorenjskega glasa trojica mladih diplomiranih novinarjev: Jelka, Slavko in Stefan. S to mlado ekipo glasovcev smo se celo dogovarjali, da nam bi Gorenjski glas tiskal Plamenico kot priloga časopisa, gimnaziji plameničarji pa naj bi pri glasu sodelovali z določenimi prispevkvi. Ideje nismo v celoti uresničili: nekaj pisnih prispevkov smo pripravili, priloga pa ni nikoli izšla; verjetno nato ne, ker smo se pobudniki ideje na eni kot na drugi strani kmalu razšli, ven iz Kranja.

Drugo, še tesnejše in daljše sodelovanje z Gorenjskim glasom se mi je ponudilo v začetku šestdesetih let, ko mi je takratni urednik Makuc ponudil, naj bi bil neprofesionalni dopisnik Glasa za Škofjo Loko in okolico. Nima pregleda, kaj vse sem v tistih letih napisal, vem pa, da je bilo prispevkov kar lepo število.

Kot naročnik doživljjam poznanstvo z Gorenjskim glasom tretjič. Ob njegovi štiridesetletnici izhajanja lahko ugotovim, da zlasti v zadnjem času raste njegova kvaliteta, da poskuša postati kritično okrog razmer na Gorenjskem in da je prav zato za Gorenjsko res potrebno informacijsko sredstvo. Zato ob 40-letnici izhajanja čestitam vsem, ki oblikujete Glas in dvigate njegovo kvaliteto in vam želim še lepih uspehov v naslednjih štiridesetih letih.

Gorenjski glas, 1949

LETTO VI. KRAJ DNE 7. FEBRUARIA 1952

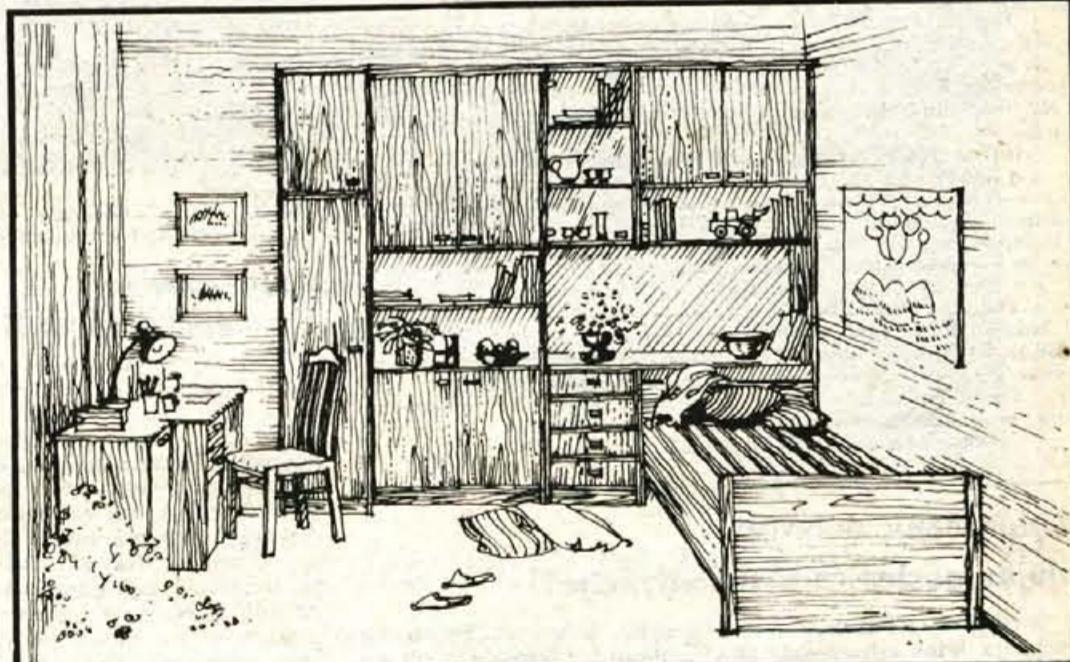
Mov. 8

alpes

industrija pohištva

železniki tel.(064)67-121

sistem

DOM
DREH

In ostale naše proizvode — sistem TRIGLAV, garnituro DAN — NOČ, klubske in jedilne mize, servirne mizice, cvetlična korita in karnise —lahko kupite v vseh trgovinah s pohištvtom in v našem salonu v Železnikih.

Zdravko Tomažej

Šestdeseta leta

V šestdesetih letih naši smučarji se niso bili tako uspešni kot danes, ko uživajo svetovni sloves. Vendar pa je bilo zanimanje za »bele« športne na Gorenjskem že takrat veliko. Na mednarodnih tekmovanjih je že sodelovalo nekaj gorenjskih športnikov.

Naše uredništvo je sklenilo, da na zimske olimpijske igre v Innsbruck pošlje športnega urednika, ki naj bi za Glas redno poročal o uspehih naših fantov in dekle. Menda smo takrat prvič imeli svojega stalnega poročevalca na tako veliki športni prireditvi. S kolegom — poročalcem smo se dogovorili, da nam bo poročal po telefonu ob določeni večerni uri, mi pa smo mu rezervirali prostor na športni strani.

Na dogovorjeni dan smo ob točno določeni uri organizirali dežurstvo pri telefonu, pripravili magnetofon in povabili stenografinjo. V uredništvu smo bili ob tem »ognjenem krstu« nestripi in razburjeni. Napetost je iz ure v uro naraščala, ker telefon ni zazvonil. Tudi v tiskarni so bili živčni, ker so se bali, da časopis ne bo pravočasno natisnjena. Časovna stiska je bila vedno večja, telefon pa je neusmiljeno molčal. Pozno ponoči smo oddali običajne športne novice v tiskarno, kjer so se pravočasno natisnili časopis, seveda brez večjih novic z olimpijadi.

Zdravko Tomažej
urednik Glas od 4. januarja do
16. aprila 1964

Naš športni urednik se je čez nekaj dni vrnil v uredništvo in povedal, da kljub velikim napromi ni mogel dobiti telefonske zveze. Izdal je tehniku. Zbadanj in dovitipov pa med nami še dolgo ni zmanjkalo. Tako je bilo takrat! In kako je danes?

S časopisom sem zelo zadovoljen. Vsak torek in petek zvečer med osmo in deveto uro zvečer vsega pogledam. Najprej so seveda oglasi in to živali. Skozi vas časopis sem že dosti en teden starih let kupil in jih dal pod krave. Zanima me vse.

LETO XX. — Številka 66

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna Albin UCAKAR in Andrej TRILER

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

Peter Colnar:

SREČANJE Z (BIVŠIMI) GLASOVCI

• H Gorenjskemu glasu je prišel na prakso mladi nadobudni novinar. Takratni glavni urednik Slavko Beznik mu je dal neko vabilo in naročil, naj napiše vest v desetih vrsticah. Fant je zbijal in zbijal po pisalem stroju tja do poldneva. Pravzaprav smo ga opazili šele takrat, ko smo ga še komaj videli iz kupa odvzrenega papirja. »Ne morem in ne morem napisati točno deset vrstic, vedno je kakšna beseda ali preveč ali premalo,« se je začel pridružiti že takrat natanci sedanje osto pero dela Igor Gusež.

• Nekdo bi mi pa skoraj utonil. Na Bled sem peljal dva praktikanta. Povabil sem ju, da zaplavamo do otoka. Fant mi je resno svetoval, naj vzame s seboj blazino, da ne bova imela težav z dekletom. Ker je praksa navadno drugačna od teorije, ni bilo s sedanjim voditeljem Pionirske knjižnice v Kranju Viko Konc pri plavanju nobenih problemov, sedaj znana novinarka Janeža Čadeža pa sva naložila na blazino ter ga peljala do oto-

MALICE ZASTONJ

Naš delovski svet je sklenil, da mora v IBI dobiti vsak zastonj mleko ali čaj in kos kruha. Denar za to imamo. Samokuharice, ženske še nimamo, ki bi to pripravljala, še nimamo.

marec 1959

ka in nazaj. Seveda prav zares ni bil krič, če njegova domača Gorenje vas nima morja.

• Nečesa pa ne pozabim nikoli povedati. Glavni urednik Slavko Beznik je pod nujno potreboval fotografije za prvo stran. Franc Perdan nas je vedno znal reševati iz zagat. Stopil je v svojo temnico in prinesel sliko naravnih poljan s Planine pod Golicami. Glas ni samo objavil stike, ampak je Slavko Beznik v nedeljo popeljal svojo družino tudi na prijeten izlet med narcise. V ponedeljek je močno pisano gledal. Narcis namreč sploh še ni bilo, Franc Perdan se je v dobrini volji pač »znašel« in ponudil le-to dni staro sliko.

• Nekateri pravijo, da je vladal včasih bolj odnos politikov do novinarjev. Ne vem, že to povsem drži. Ni mi znano, da bi kak predsednik predlagal odgovorni urednici, naj odstopi, pač pa nem, da je prišel nekoč v uredništvo takratni predsednik OS Radovljica Stanko Kajdiž in dejal: »Pišite karkoli, lahko tudi, da sem baraba, samo da bo čim več iz radovljiske občine.«

• Seveda smo ljudje različni in niso (bili) vsi kot Stanko Kajdiž. V uredništvo je prišel kranjski partijski sekretar in zagotavljal, da smo novinari Gorenjskega glasa tako slabí, da lahko dobi on čez noč boljše. In »božja volja« se je zgodila. Med tremi, ki smo takrat odšli in začeli združevati svoje »delo in sredstva« (žal je sredstev malo — izraz sem vzel iz ust Viktorija Žaljka) pri Dnevniku sem bil tudi podpisani

Peter Colnar

Zahvaljujem se vam, da ste mi dali možnost, da se tudi jaz pridružim čestitkanom ob 40. letnem jubileju našega Gorenjskega glasa. Ob tej priložnosti bi rada predvsem pozdravila moje sodelavke in sodelavce, ki smo tedaj pred več kot tridesetimi leti skrbeli, da je Glas izhajal in prihajal med bralce.

Pri Glasu sem se zaposlila maj 1955. Takratni glavni urednik Slavko Beznik mi je zaupal in me povabil k sodelovanju. Strah in tremo pred zahtevnimi novinarskimi delom so mi pomagali premagovati s prijateljskim sprejemom in pomočjo razen njega še ostali prijatelji — novinarji Jožica Teppay, Iztok Avsec, Dolfe Čebulj, Bogdan Fajon, Saša Škuča, pa Perdanov Francelj. Kasneje so se nam pridružili še drugi — Mirko Zakrašek, Miloš Mikelin in drugi. Žal je smrt preprečila, da se z nekatерimi ne bomo mogli več srečati.

Ni nas bilo veliko. Bili pa smo velika, delovna in tudi vesela družina, kjer pa ni šlo brez naše prisrčne tajnice Francke Jenko, skrbnih — Ivenke, Hermine, Jožeta in ne-pogrešljivih grafičarjev — Toneta, Matička, Božota in še in še drugih. Zadovoljna sem, da sem živila v takem kolektivu. Če nas ne bi družilo tako prijateljstvo, v tako

skromnih razmerah ne bi mogli ustvarjati takega časopisa. Kljub vsemu pa smo tedaj začeli izdajati Glas celo trikrat tedensko in ponosna sem, da sem bila pri pravih podnebjikovih izdajah celo dežurna urednica.

Ob jubileju našega gorenjskega časnika želim vam, urednikom, novinarem in ostalim sodelavcem, da zavzeto in pogumno nadaljujete zastavljeni delo, da nas obvezate in informirate za naš boljši danes in jutri.

Andrej Triler
urednik Glas od 8. julija do 27. septembra 1967

Skoraj ne morem verjeti, da je preteklo 40 let, kar smo načrili Gorenjski glas. Ob prebirjanju vaših zapisov hitro mina ura. Dobro vem, da sem bila najprej naročena na časopis, ki se je drugače imenoval, vendar se ne spominjam kako. Mogode sem kaj zamešala, vendar naj mi bo oproščeno, saj sem stara 73 let. Mislim, da tole pismo velja, čeprav ga je napisal vnuk.

Angela Kuhar Srednja vas, Senčur

Kdo bo nosil odgovornost

Zelo je odbornike iznenadilo stališče žirovske občine, ki je odklonila predlog združitve s Škofjo Loko in se izrekla za priključitev k občini Logatec. O tem je na začetku seje poročal sam predsednik OLO, tovariš Vinko Hafner. V razpravi je sodelovalo 7 odbornikov in na koncu je bilo slišati, da v Žireh nikakor ni pričakovati spremembe stališča volilcev, ker so Žirovci znani po svoji trmi. Vsi pa so bili mišljenja, da se bo sedanje stališče maščevalo in v daljši perspektivi prizadele prebivalstvo tega kraja.

Glas, februar,
1961

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XIII., ST. 3 — CENA 10 DIN

Karel Makuc
urednik Glas od 18. aprila 1964 do
22. septembra 1965

Karel Makuc

POT DO BRALCEV

Ne! Ne samo politični komentarji in resni članki, tudi poljudne oblike moramo iskati za naše pisanje. Tudi v duhovitih, humornih, vabljivih oblikah se lahko in se mora najti napredna, vzgojna oblika pisanja na »liniji« kot je dolžnost glasila SZDL. Tako smo ugotovili na uredniškem odboru in osebno sem se ogrel za take prijeme. Kaj kmalu se je tako pojavit in se uveljavil uokvirjen, kratek napis na prvi strani lista pod naslovom — Obrazzi in pojav.

Kdo je povedal

Kot osnova je bilo potrebno zbrati nek pojav med nami, ljudmi, v naših odnosih, v od-

Organizacijske spremembe

Na seji občinskega komiteja LMS v Kranju so govorili o organizacijskih spremembah, ki bodo racionalizirale delo. Med drugim so ugotovili, da je sedem komisij, ki so doslej delale pri komiteju, preveč. Odločili so se samo za šest komisij in sicer za organizacijsko-kadrovske, za mladinske delovne akcije, za izobraževanje, za idejno vzgojno delo, za društveno in kulturno življenje in komisijo za delavsko in družbeno upravljanje.

Gorenjski glas, 1964

nosu do družbe, samoupravljanju itd. V bistvu je bila to oblika žigosanja egoizma, brezdejja, izkorisčanja in komolčarstva, brezčutnosti, grobosti in vrste nelepih, nemoralnih človeških pojavov. In to vse pisano v obliki anonimnega komentarja zviška »pametnjakoviča«, namreč kot kratek opis dogodka z izmišljenim imenom, čimborj prepričljivo, preprosto, »doživetvo«, neposredno.

Nemalokrat je bilo pritožb se in še. Ko je bil opisan primer simulant, lenuha, nekega grobijana do otrok, nepoštenjaka in drugih, se je javilo in pritožilo kar več imenovanih Janezov, Francetov in drugih, trdeč, da so se v napisu prepoznali in da... da... V bistvu večina ni oporekala, zanikala, ampak le zahtevala odgovor, kdo je povedal. Prav zanimalo je bilo ob tem.

Prijateljstvo in pretep

Z istim ciljem — odkrivati in žigosati nepoštenje med ljudjimi, je nastala tudi oblika skrite kamere ali najdenih predmetov. Na cesti, avtobusu, na pultu v trgovini in drugod, smo nastavili »izgubljene« in »najdeni« predmete. Seveda je bilo potrebno najprej najti izgubitelja, se z njim dogovoriti itd. Ni šlo za velike vrednosti (nismo imeli veliko denarja) ampak bolj za simbolične stvari. Včasih celo za stvari, ki najditelju niso nič pomenele.

Kmetijska zadruga Goriška Brda

Zadržna cesta 9
65212 Dobrovo

**Nazdravimo 40-letnici
Časopisnega podjetja
GLAS Kranj z našimi
vrhunskimi vini**

Zlata rebula
Tokaj
Beli Pinot
Cabernet
Merlot
Briški rose

LETNO XX. — številka 66

Ustanovitelj: občinska konference
SZD Ljubljana, Kranj, Radovljica, Šk.
Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski
tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna
Albin UCAKAR in Andrej TRILER

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Igor Janhar
glavni urednik Glas od 1. januarja
1969 do 31. oktobra 1970

Obljub smo že siti

Jesenška železarna je leta 1968 zaključila s 1,3 milijard \$ din izgube. Jesenški železarji že nekaj časa dokazujejo slovenski javnosti, da za nastalo izgubo niso krivi sami, temveč da je treba vzroke iskat v napakah našega gospodarskega sistema. Trditve podkrepjujejo z dejstvji, da so lani povečali skupno proizvodnjo za 20 odstotkov, blagovno pa za 19 odstotkov. Izvoz so povečali od 31.500 na 40.000 ton. Pomeni, da smo dobro delali, pravijo jesenški železarji. »Siti smo obljub, da se bo gospodarski sistem spremenil tako, da bodo dobri delavec imeli več, zlasti še, če bodo izvažali.«

februar, 1969

METKA SOSIČ:

Vi ste pa od Glas, ali ne

Danes sploh ni vse drugače kot pred četrt stoletja. Gum za fičko, denimo, je tudi tedaj prišlo. Moja vprašanja o tem pa je direktor Save, takrat še stare tovarne v mestu, sprejal takole: »Zakaj pa ti kar naravnost ne poveš, da rabiš nove gume?«

Jaz (zmedeno): »Saj jih ne potrebujem.«

Direktor (po ovinku): »Imaš fičko?«

Jaz (z občutkom krvide): »Imam, ampak je še nov in so gume dobre.«

Direktor: »Nič ti ne verjamem. Novinarji niste kaj prida, samo senzacije iščete okoli in zdrahe date.«

Jaz (se opogumi): »Tudi nekateri direktorji so slabí, a jaz ne trdim, da ste vi prav taki.«

Direktor: »Kar daj. Nič boljši nisem od drugih, samo bolj pazim na to, da nisem za vse sam kriv.«

Konec je bil dober. Ni mi bilo treba kupiti gum in za Glas sem lahko napisal prvi članek o industriji. Sedaj vem, da je sprečanje z zanimivimi ljudmi, nenehno menjavanje sogovornikov, okolj in nalog tisto, zaradi česar vztrajam v novinarstvu. Petletno delo pri Glasu, h kateremu sem prišla pred 27 leti, pa mi je bilo zanj prva in najboljša šola.

Fotoreporter Franc Perdan me je pripravil na to, da mora

biti novinar tudi pri vsaki »pasiji procesiji«. Spoznal me je z ljudmi, ki vedo največ povedati o svojih krajinah ali organizacijah, navadil me je pozdravljati cestarje in miličnike ter prepoznavati trenutke z najlepšo svetlobo nad gorenjsko krajino. Urednik Slavko Beznik si je medtem prizadeval, da bi se odvadila pisanača člankov po vzoru šolskih nalog in da bi se mi razkrivale zakonitosti družbenega dogajanja.

Ker je časopis takrat izhajal še trikrat na teden, smo bili kaj malo prosti, a bolj kot tega se spominjam naših veselih trenutkov. Pogosto smo se nasmejali temu, kako je urednik uvedel knjigo odsotnosti, nakar je Bogdan Fajon napisal vanjo, da je na Zadružni vezi, Saša Škufla, je dodal, da je v Gorenjskem muzeju. Andrej Trilar pa je prispeval: »Tudi jaz sem šel na kavo.« Vsi trije so bili nato skupaj zasačeni v mirnem kotičku mestne kavarne. Piscu vesti o nesreči mopedistke smo napisali pismo, če se zaveda posledic trditve, da je dobila udarce po glavi in je torej po njegovem udarjeni v glavo. Za žalitev zahteva ustrezno zadoščenje. Revež je vse dopoldne iskal pri nas zagotovilo, da ni zgrešil nič slabega.

A naj končan v vprašanju. Kaj naj si mislim o tem, da že 22 let delam drugod, mnogi pa me še vedno ogovarjajo: »Saj vi ste pa od Glas, ali ne?«

Anton Miklavčič

Anton Miklavčič
glavni urednik Glas od 1. januarja
1971 do 31. avgusta 1975

Druga pomembna pridobitev v tem času je bila preselitev uredništva in uprave Glasu iz utesnjениh in nefunkcionalnih prostorov na občini v tretje nadstropje nove zgradbe Gorenjskega tiska v ulici

Moše Pijadeja. Sprememba je zelo ugodno vplivala na naše delo pri urejanju in oblikovanju časopisa, pa tudi sodelovanje z Gorenjskim tiskom je bilo po preselitvi bolj sproščeno in boljše. Seveda prostori za tovrstno dejavnost niso bili idealni, a izboljšanje je bilo v primerjavi z dotedanjimi razmerami več kot očitno.

Za časopis je pomembno, kako tesen je njegov stik z bralcem. Glas je temu vprašanju vedno posvečal veliko pozornost. V tem pogledu se iz tega časa najraje spominjam zelo odmevnih občasnih obiskov cele redakcije na terenu. Obiskali smo Sovodenj, Šenturško goro, Gorje in druge kraje. Vedno smo ob koncu akcije priredili tudi novinarski večer. Ob teh obiskih smo našli veliko zanimivega gradiva za takojšnjo obdelavo in za poznejsjo objavo, s krajani pa smo se pogovorili tudi o mnogih težavah, ki so jih tiščale. Ljudje so nas povsod lepo sprejeli in cutiti je bilo, da je Glas res njihov. To pa je za novinarje in urednike bilo veliko zadovoljenje in hkrati spodbuda za nadaljnje delo.

Jezero v Podljubelju

Urbanistični program, ki ga je sprejela tržiška skupščina predvideva izgradnjo šestih turističnih centrov. Prvi zajema področje Podljubelja pri Ankeletu, kjer bodo zgradili jezero s 17.000 kvadratnimi metri površine, adaptirali sedanje gostišče in trgovino v turistične objekte, zgradili novo restavracijo, vikend naselje, čolnarino, hotel B kategorije – dve poslopji po 50 ležišč, adaptirali sedanje stanovanjsko poslopje v hotelsko depandanso, zgradili bungalove ob severovzhodnem pobočju jezera, preuredili naravne gozdne poti v sankaške proge in jahalne steze, ter uredili avtokamp.

Skupščine –

tovarne predpisov?

Da je naša zakonodaja zelo obsežna, hitro menjajoča se in celo protislovna, nam zgovorno govore podatki. Založniško podjetje Prosveta iz Beograda izdaja v zbirki predpise in zakone. Koliko velikih, debelih knjig je to. S področja družbenopolitične ureditve, pravosodja in uprave šest knjig, iz gospodarstva šest velikih knjig finančnih predpisov, prav toliko predpisov o delovnih odnosih, tri knjige predpisov o zdravstvu in prav toliko knjig o kulturi in izobraževanju. Torej kar 30 debelih knjig, stalni register predpisov pa obsegata dve debeli knjigi.

Glas, 1969

Glas, 1970

Karavanški predor

Bodoča Turska cesta naj bi bila zgrajena do leta 1975. Če do tukrat ne bomo poskrbeli za nemoten dostop iz Beljaka v našo državo (sedanji prehod Koren je več kot neustrezen), potem ne bi smeli biti presenečeni, če se bodo sosedje odločili za drugo pot, ki bo šla mimo nas. Do leta 1970 mora biti zato urejen projekt za Karavanški predor, gradnja našega dela, zgrajen mora biti 1977 leta, pa bo veljala od 14 do 15 starih milijard dinarjev.

GLAS, 1979

KRAJN, sreda, 6. 9. 1976

Cena 40 par sli 40 starih dinarjev

Listi izhaja od oktobra 1967 kot tedenik.
Od 1. januarja 1968 kot poltednik.
Od 1. januarja 1969 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1974 kot poltednik,
in sicer ob sredob in sobotah

Vili Guček:

Delo pri Glasu — prava novinarska šola

Čeprav nekateri moji novinarski kolegi prisegajo, da je pravo novinarsko delo »le« v redakcijah dnevnih časopisov, radia ali televizije, jim vedno oporekam. Zakaj? Predvsem zato, ker sem danes po dvajsetih letih, ko sem začel delati pri Glasu, že bolj prepričan, da je tudi delo pri pokrajinskem glasilu ravno tako novinarsko, mora pa že bolj kot pri dnevnih sredstvih javnega obveščanja. Prepričan sem namreč, da mora novinar pokrajinskoga glasila še bolj objektivno pisati o dogajanju v okolju, ki ga spremlja, predvsem zato, ker ga ljudje dosti bolj poznajo kot pa pri dnevnem »ponagon.«

Zase, predvsem pa za svoje dveletno delo pri Glasu, lahko s ponosom trdim, da je bilo prava novinarska šola, šola, ki mi je, pa čeprav nočem v ničemer zmanjševati pomena in vlogo novinarske fakultete v Ljubljani, dala več kot fakultetu. Le-ta mi je sicer dala neke formalne osnove, vendar sem danes še toliko bolj prepričan, da pra-

vega novinarja kali življenje, njegovo delo, njegova obveznost, da objektivno piše o okolju, za katerega je zadolžen, da ga »popriva«. Dejstvo, da sem pri Glasu dve leti skrbel za pisanje iz občin Tržič, Kamnik in Jesenice, me je sicer sililo v to, da protesta časa nisem praktično poznal, in da sem bil skoraj vedno na terenu. Dostikrat ugotavljam, da smo takrat novinarji pri Glasu, najbrž pa danes ni nič drugače, delali, vsaj količinsko, dosti več kot naši kolegi pri dnevnih časopisih in redakcijah, pa čeprav so prav ti kolegi prisegali, da je le njihovo novinarsko delo pravo. Mislim, da je draž novinarskega dela pri pokrajinskem časopisu, s tem pa seveda tudi večja odgovornost, prav v tem, da te v okolju, o katerem pišeš, bolje poznaš, in da će si v začetku »izboriš« pravi krog informacij, potem je tudi tvoje delo, pa čeprav ga nikoli ne manjka, dosti lažje. Kljub dvajsetletni odmaknjenosti imam še vedno v spominu prispevke o prvih pohodih

Na koncu, ne le zato, ker se ob takšnih jubilejih, kot je 40-letnica izhajanja, to spodobi, želim vsem novinarskim kolegom pri Glasu še veliko zanimivega pisanja, bralcem pa, da bi bil Glas še bolj njihov, kot takrat — če sem nekoliko neskromen — pred dvajsetimi leti. — vig

P. S. Po dolgih letih sem v Glasu spet uporabil »svojo kratico.«

metalka

KAJ KUPITI ZA DARILLO?

* Če vam manjka fantazije, pridite v ljubljansko

BLAGOVNIKO METALKA!

* Čaka vas bogata izbira

* pripravljenih, že ARANŽIRANIH DARIL.

Darilo je lahko tudi Metalkin DARILNI BON.

Kupite ga na kreditnem oddelku in slavljene

si z njim kasneje kar sam izbere darilo v Metalki.

DECEMBRA BO METALKA ŠE POSEBNO DOBRO ZALOŽENA!

* Metalka, blagovnica Ljubljana, Dalmatinova
2, tel: 061/311-155

Elkroj

NE BO VAM ŽAL!

Industrijska prodajalna ELKROJ v trgovskem centru DETELJICA (Tržič) vam nudi pestro izbiro zimskih hlač za vso družino, po zelo ugodnih cenah.

PRIJAZNE PRODAJALKE ELKROJA VAS VABIJO, DA JIH OBIŠČETE VSAK DAN od 8. do 19. ure.

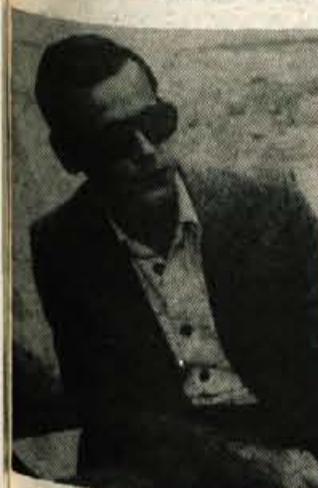
Velika izbira modnih jeans srajc, kril, jaken in hlače. V prodaji tudi že zimske kombinezoni in smučarske hlače.

DODATNA PONUDBA: MODNI PULOVERJI!

Leto XXXII. Številka 89

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje
Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
— Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Albin Učakar
odgovorni urednik Glasja od 8. julija
1967 do 31. decembra 1977

Okoriščanje na račun skupnosti

Neko podjetje je imelo že po tradiciji in seveda tudi po nekem moralnem kodeksu prednost za nabavo surovin iz drugega podjetja. Take prednosti druga podjetja niso imela. Ponudila se je pričnost zasluzka. Zahtevali prejemali so surovine, to da jih sami niso porabili, so jih po dokaj višjih komersialnih cenah prodali naprej. Niti vagona niso razložili, marveč samo prepisali na-

Glas, april,
1969

Jože Javornik:

Najraje sem pisal o Planici

Vsek narod ima nekaj, kar ga odlikuje, kar mu omogoča, da se z dejanji vključuje v svetovno skupnost, nekaj, kar spada k veličini človeškega duha, ki ga je od časa, v katere sega spomin, gnalo, da je prodiral v skrivnosti narave, osvajal zemljo, neznanje pokrajine, morje, visoke gore, poteljet k zvezdam, se sputil v globine lastne duše z željo in voljo po preseganju, se z vsem tem potrejal in v tekmovalju preizkušal meje svoje zmožljivosti, moč volje, strasti in hrepenušči, ki leže med sanjam in dejanji.

Vrsta mladih Gorenjcev se je zapisala športu in o njih je tudi naš Glas v 40-letni zgodovini veliko poročal in sem lahko samo vesel, da sem to dogajanje spremjal neprekjeno več kot 30 let ne samo kot amaterski športni delavec, ampak tudi kot športni sodelavec-dopisnik. S ponosom sem pisal o kvalitetnih športnih dosežkih gorenjskih športnikov, hkrati pa tudi o pomembnih pridobitvah za razvoj telesne kulture v posameznih gorenjskih občinah. Športna rubrika je v teh letih doživljala različne bolj

ali manj posrečene oblike obveščanja. Tudi sam sem skupal nekaj prispevati. Koliko sem uspel, ne morem sam oceniti. V 70-letih, ko sem bil nekaj let tudi honorarni urednik športne rubrike, sem se trudil, da bi dobilo mesto na športni strani Glas-a čim več dogodkov, tudi tistih iz krajevnih skupnosti in občinskih lig.

Priznati pa morem, da sem bil najbolj vesel, ko sem lahko pisal naši Planici in njenih junakov. Toplo je človeku pri srcu, ponos in upanje v lastne moči pa preveva, ko je z nizom novih svetovnih rekordov tako zablestela zvezda Planice, ne samo ob njem rojstvu pred dobrimi 50-imi leti, pač pa tudi v povojnih letih, ko so dogodki o Planici dobili veliko prostora tudi na našem časopisu, sajmi je uspelo ob razumevanju vodstva redakcije ob otvoritvi nove Gorškove velikanke v Planici (l. 1969) izdati posebno prilogu Glas-a, leta 1982, ko je bilo v Planici i. svetovno prvenstvo v poteilih pa je izšla posebna številka Glas-a. Hvalezen sem tudi mojemu nepogrešljivemu sodelavcu fotoreporterju Franciju Perdanu, ki sva več let

skupaj sooblikovala pomembne dogodke iz Planice. Vesel sem, da je zdaj Planica zopet najboljša tudi najbolj varna letalnica na svetu in sem ponosen, ko poslušam na raznih sestankih ali seminarjih v tujini kot mednarodni sodnik za skoke samo povhvalne besede o Planici. Ce govorimo o hrabrih junakovih Planice, ne morem mimo strahu, ki je skrivenost izvir moči. Nihče ni ravnodušen, nihče brez treme. Obvladovati strah in ga spremeniti v pogum to je hrabrost.

Hrabrost naj preveva Gorenjski glas tudi v naslednjih desetletjih, saj je ubral v zadnjih dveh letih dokaj sprejemljivo uredniško politiko za vse prijatelje Glas-a. Tudi oblikovalcem športne rubrike želim, da bi o telesni kulturi tudi v teh gospodarsko in družbeno kriznih časih čim več pisali o pozitivnih stvareh športa in tudi vplivali, da ne bi gorenjska telesna kultura z vse močnejšimi posegi države z intervencijo zakonodajo in novim obračunskim zakonom zaučavila nekatere ključne vsebinske procese, ki so bili dokaj jasno zapisani v srednjoročnih programih.

Miličniki dobro delali

Tržiška postaja milice je lani dobro delala, čeprav se bori z nekaterimi težkimi vprašanji. Neurejena nagrajevanja delavcev milice v preteklih letih je pustilo posledice, saj se na mnoge razpise ni nihče javil za to težko službo. Kljub temu pa so lani dobro čuvali javni red in mir, saj so ukrepali kar v 333 primerih, medtem ko so v letu prej v 280. Za prizadevnost jim je občinska skupščina izrekla priznanje.

Glas, 1970

Igor Guzelj:

Biseri so prišli iz mode

Glas ima 40 let? Glej ga vrata! Moja generacija je to, rojena v prvih mesecih in letih po osvoboditvi, rojena menda z namenom, da bo beležila in soustvarjala zmage, uspehe, preobrazbo družbe...

Ko sem se jaz vključil časnikarsko norijo (pri Glasu, kajpak) sva bila oba stara nekaj čez dvajset. Skoraj odrasla, bi dejal, vendar še zmeraj malce nepredvidljiva in nestanovitna. Na strani »Gorenjca« so med utrjujočo delovne zmage začeli vdirati tudi že kakšni problemi, napake, odkloni zastoju in afere. Čeprav čisto o vseh nismo pisali, nas je oblast izmenično hvalila in oštvala. Prav! Z malo športnega duha se temu reče normalno strojenje kože, ki jo je veljalo utrditi, saj nikoli ni veš, kaj te čaka jutri. Če zdaj gledam nazaj, mi je bilo v onih dneh najbolj všeč, da smo improvizirali. Morali smo improvizirati, kajti manjkalo je novinarjev in manjkalo je člankov. Glas smo polnilni bolj sproti. Izhajal je še na malem formatu, v njem si našel veliko zanič braja, a prav tako pravcate novinarske bisere. Ti se namreč najraje spočenjajo v improvizacijah. Če sta zraven še dobra tema in navdih, je mešanica nared.

In kaj je zame biser? Biser je, kadar me ob nekem sestavku zgrabi zeleni zavist, ker je tekst prišel izpod kolegovega, ne izpod mojega peresa. Za primer, da sem avtor sam, pa je biser, ce me ni nič srat, ko natisnjeno pozneje preberem, in ce ne bi nič spremenil, popravil.

No, glas je postal z leti zrel, urejen, spoščovanja vreden gospod. Ne improvizirajo več v njem in ne primanjkuje člankov, ampak mu zmanjkuje prostora, kamor bi jih plasirali. Tudi zanič prispevkov praktično ni več. So le v redu in solidni teksti. Podobno je z ostalim slovenskim časopisjem: sama načrtost, red in jasna uredniška politika; roki in dolžinske omejitve pijejo ljudem kri; tisk je industrija, ki zahteva disciplino. In biseri se žal ne splačajo več. Niso v programu.

Je že prav tako. Torej nikar ne poslušajte romantičnega osla. Trubarjev iz davne preteklosti bi danes pri priči zaprl, če bi ponoc rjovel serenade pod okui blokov. Zdaj se sme rjoveti le še po diskih.

JOŽE KOŠNJEK:

Poredne ovčke in strogi pastirji

Pred dobrim mesecem so Gorenjski glas okarali, ker smo ga pisali o učiteljih. Pretekli so nas kregali, ker smo pokljuški cesti razmišljali malo drugače, kot bi po logiki razumešenega politika moral. Pretiranega aplavza tudi ni bilo, ker smo si dovolili komentirati zopertozdovske težnje v kranjski občini. Ti, ti lumpki, nam še zažugajo strogi pastirji, od katerih nekateri še vedno živijo v preprčanju, da moremo biti tudi novinarji in redniki pohlevne in nič preveč s svojo glavo razmišljajoče.

Za dobre, razgaljajoče poteze dobivamo pohvale, predvsem od preprostih ljudi, za nekatera smo še vedno notranji novražniki, ki jih je treba politično omrtvit, če že ne iztrebiti. Vendar se mi zdi, da je treba za ceno resnice, o nejš imamo sicer vsi veliko povedati, prenesti tudi takšne očitke in vztrajati. Zaradi narave-poklica, ki smo si ga sami izbrali in nas nihče vanj ni silil, moramo, rečeno v

L. MENCINGER

Jože Košnek
odgovorni urednik Glasja in Gorenjskega glasa od 1. maja 1980 do 31. decembra 1985

nikdar ne bi spoznal toliko ljudi, prijateljskih, iskrenih in zelo malo pokvarjenih.

Nihče me ne more prepričati,

da časopis, pri katerem delam,

na Gorenjskem ni bran, priljubljen, iskan. To je zame ob ju-

bileju najpomembnejše.

Jezik in časopis

Tole branje v Glasovi praznenci številki je za pazljivega bralca najbrž dokaj zanimivo. Predvsem, kar zadeva izražanje, novinarji način pisanja, jezik našlavljanja, kompliran in zamotan jezik, s katerim smo sebi in drugim hoteli povedati nekaj, kar niti sami nismo mogli in znali razumeti.

Sčasih desetletja so bila za to premalo. Morda zadnje čase nezazumljivo izražanje hitrej zagineva, saj ga preganja ostrača, v katerem smo prav zdaj. Toda, bo kdo rekel — lej pred štirimi desetletji nismo bili v podobnem položaju!

Mogoče. Toda to, kar hočem povedati ni obnavljanje zgodbine; pač pa iz vsega veje razvoja slovenskega jezika, tudi razvoja novinarskega jezika. Tako kot hitrejsa voda v strugi odnosa preperelost, odmrlost in čisti breg in strugo, tako se družbena dogajanja odtisnje na časopisnih straneh s preprihom časa, tem neusmiljenim selektorjem, odražajo tudi v drugačnem jeziku.

Morda bo kdo tudi danes preprican, da sedanji čas kulturne jezike ni naklonjen. Še posebno ne jeziku, ki ga prinašajo časopisi. Nekatere časopisne strani to prav gotovo tudi potrjujejo. Pa vendar, že dolgo za svoj jezik, za lepo izražanje

Lea Mencinger

MEBLO

**moje sanje
lepo stanovanje**

od 8. do 14. decembra
hala A GR Ljubljana

poleg rednega programa
vam meblo predstavlja
tudi nove izdelke iz letošnjega
mednarodnega sejma pohištva
v beogradu

Milan Bajželj:

Najbolj kregani in najbolj hvaljeni

Milan Bajželj
glavni urednik Gorenjskega glasa od 1. januarja 1985 do 30. aprila 1986

bi. Nemalokrat prav novinarji sprožijo ali pa vsaj bistveno pripomorejo k celim procesom sprememb.

Tako je tudi z delavci Časopisnega podjetja Glas.

Kratek čas v dijaških letih sem celo misil, da bom novinar. Pa me je potem nekaj časa »držala« matematika in še druge stvari, da bi me končno osvojila ekonomija.

Skoraj nepričakovano sem se znašel v Glasu. Potem, ko nisem več imel upanja, da bi se sile v organizaciji, kjer sem prej bil, bolj poenotile. Im misil sem, celo odločen sem bil, da bi to, v Glasu, precej daje trajalo. Pa je prišel nov, močan izviv...

Delo pri časopisu, tako kot tudi v drugih sredstvih javnega obveščanja je, prepričan sem, eno najbolj zahtevnih, pa tudi eno najbolj hvaljenih. Vsak izdelek je na očeh vse javnosti. Prav nič se ne da skrivi. Navadno so mnenja o enem in istem izdelku silno različna. Po drugi strani pa je ogromno možnosti za ustvarjen vpliv na spremenjanje razmer v družbi.

MARIJA VOLČJAK:

Moj novinarski krst

Kaj napisi sem po skoraj desetih letih novinarskega dela pri Gorenjskem glasu? Nabralo se je veliko zanimivih dogodkov in ljudi, če kdo, novinarji Gorenjsko resnično dobro poznamo.

V spominu mi je ostal dogodek iz zelenih dni, nekakšen novinarski krst, toliko bolj zanimiv, ker delavnice novinarji le malce drugače držimo ogledalo družbi kot pred desetimi leti, ko je za vsako malenkost zvonil telefon.

S Perdanom sva bila v Žireh, ogovoril naju je domaćin: našo novo policijsko postajo slikaj Perdan! Tako sva izvedela, da so umni zidarji pozabili na dimnik, kanalizacijo in še nekaj »drobnarjev«. Naslednji dan sem poročala s seje škofjeloške vlade, kjer so na kratko sklenili, da bo

postaja v Žireh zaradi napak projektanta dražja. To me je seveda še bolj spodbudilo, da sem brez zavor napisala vest, ki je uredniku nepopravljena spolzela v časnik.

Vročje je postal šele, ko je Gorenjski glas izšel, navsezgodaj, ko tajnica še ni skuhalo kave, je zazvonil telefon: Janez Zemljarji pri telefonu, ja, kaj pa ste pisali o postaji v Žireh... Glas je postal vse višji, besede vse bolj goste, dokler ni prekipelo tudi meni. Misleč, da se razburja domaćin, sem ga zavrnila, naj vendar pogleda skozi okno. Na oni strani žice je jenza popustila, a, tam ste bila, hvala lepa in nasvidenje, se je lepo zahvalil.

Uredniku sem seveda hitela pričakovati, kako me je nahrnil, nekdaj, vsaj pri Gorenjskem glasu neki Žirovc, neki Zemljarji. Pre-

vidno me je vprašal, če je bil to morda Janez, prebledel, ko sem prikimala, in grožeče dejal, kaj ne veš, da je to šef slovenske policije.

Telefoni so seveda še zvonili, ne več iz Ljubljane, temveč iz Kranja, na obisk sta prišla projektant in uniformirani spremjevalec. Oba urednika sta bila nujno zadržana, sama sem bila, ko sta me obiskovalca preprečevala (kračila), da nimam prav. Zavleklo se je v debelo uro, potrpljenje je popuščalo, predlagala sem zadnjo rešilno bilko: pojdi vse skupaj k Albrehtu! V mislih sem imela seveda direktorja škofjeloškega Tehnika, ki je postal vse višji, besede vse bolj goste, dokler ni prekipelo tudi meni. Misleč, da se razburja domaćin, sem ga zavrnila, naj vendar pogleda skozi okno. Na oni strani žice je jenza popustila, a, tam ste bila, hvala lepa in nasvidenje, se je lepo zahvalil.

Ostala mi je seveda izkušnja, da moram vselej preveriti, kar napisem. Pa tudi izkušnja z uredniki, ki danes vendarle drugače branijo novinarje kot nekdaj, vsaj pri Gorenjskem glasu je temu tako.

Ali se pri pisanju utrudim? Fizično niti ne, umsko pa. Če človek sliši veliko neumnega, mora namreč kar pošteno napenjati možgane, da napiše malo pametnega. Ker so enostranske obremenitve škodljive, sem se odločil za napenjanje mišic pri zdavihi (to terja tudi ekonomski izračun, saj je moja »umska« ura manj vredna od »fizične« ure za najpreprostejše delo).

Ali kdaj začnem delati ob šestih? Redkokdaj, a tudi ne končam nikoli ob štirinajstih! Na razpolago sem, kadar si kdo želi, pa čeprav je sobota, nedelja ali praznik. Vmes pridejo kdaj pa kdaj na vrsto tudi žena in otroci, včasih pa se celo spomnim, da že dolgo nisem prebral knjige, odšel na obisk k prijateljem ali stopil na planinsko pot.

Za konec pa postavim vprašanje: ali vam je všeč tudi ta plat novinarskega dela?

Od nekdaj sem bil kot novinar vajen spraševati druge. Tukrat so nam naložili čudno nalogu (uredniki so res polni idej, samo da bi razveselili bralce); vsak naj vpraša sam sebe kaj o svojem delu in odgovore strne v največ 30 vrsticah.

Kaj sem že slišal med ljudmi o delu novinarjev? Nekoč mi je nekdo dejal: »Tebi je lepo, stalno se voziš naokrog, srečuješ zanimive ljudi, pri pisanju se ne utrudis in nikdar ne začnes delati ob šestih.« No, sedaj je dobra priložnost za vprašanje, ali katera teh trditev drži!

Koliko in kako se vozim naokrog? Preveč in prehitro. Prvo

se pozna na mojem starem avtu, drugo pa na mojih zrhljajnih živcih. Nasploh bi mi bilo ljubše, če bi tudi pri nas imeli mercedes in šoferja, saj smo kar ugledna firma. Potley bi morda večkrat odpeljal družino na izlet.

S kom se srečujem? Z množico ljudi, zlasti na raznih sestankih, proslavah in drugih ljudskih zborih. Tam so res mnogi zanimivi ljudje, a žal venomer ponavljajo ene in iste fraze.

Morda smo zato novinarji čedalje manj družabni in naši sindikalni organizaciji že dolgo ne uspe kakšno množično sprečanje, pa čeprav gre za zavavo.

Vloga dopisnika pri oblikovanju časopisa

Ljudje pričakujejo tudi zapis o sebi

Dopisniku kot sem sam, in še sportnemu povrhu, je takole povabilo uredništva, da naj napiše kaj o svojih pogledih na sodobno novinarstvo in vlogo tiska prav gotovo velik izvir. Vendar pa obenem tudi težka naloga, saj je sam navenjen pisati le kratke novičke in poročila z različnih prireditev in tekmovanj. Tudi meni se zdi pisati o sodobnem novinarstvu in vlogi tiska sile težko, ne samo zato, ker sem le dopisnik, pač pa tudi zato, ker mi je to le prijeten hob in nisem poklican, da bi sodil o novinarstvu in tisku.

Vloga dopisnika pri oblikovanju časopisa je po mojem mnenju zelo velika in pomembna. Novinar — profesionalec obdelva običajno večje in pomembnejše dogodke, obde-

la jih z več zornih kotov, na tak ali drugačen način. Dopisnik pa za razliko od profesionalca obdeluje »drobnarje«. Vendar pa so te »drobnarje« za določen krog ljudi, na katere se nananjo v njihovo okolico prav tako zelo pomembne. Dopisnik mora biti po mojem mnenju človek, ki svoje delo opravlja z velikim entuziazmom in zavzetosti, saj mora biti prisoten na številnih koncih in krajinah ali pa si mora v določenem okolju organizirati zelo dobro lastno mrežo informacij.

Menim, da pametna uredništva stremijo za tem, da je v njihovem časopisu nekaj prostora namenjenega prav tem dogodkom, »drobnarjam«, in dana možnost dopisnikom, da objavijo svoje tovrstne pri-

Sicer pa naj za konec k čestitki ob jubileju zapišem: Brez »Gorenja« bi mi nakej manjkal! J. Kikel

GORENJSKI GLAS

CVETO ZAPLOTNIK:

Pet let, štiri mesece in enaindvajset dni

Med najbolj poznanimi ljudmi so na Gorenjskem, med tistimi, ki so najbolj kregani in najbolj hvaljeni. Jaz sem se v tem kotlu dobro počutil, na delo imam prijetne spomine, tudi na sodelavce in na skupne rezultate. Časopis je med tistimi, ki imajo najbolj »pokriti« svoj teren. To pa je najpomembnejše merilo njegovega poslanstva.

Dobro leto mojega drugovanja z Glasom v primerjavi z njegovim štiridesetimi seveda ni veliko, tako da skoraj ne vem, če imam pravico zavzeti v tej številki dodeljen prostor, morda se bom odkupil, če bom še kdaj kaj napisal, saj ima Glas zdaj tudi Odprte strani. že večkrat me je držalo, saj je čas tako živ. Pa kaj, ko iz štirindvajset ur ne znam narediti vsaj dve več.

Cestitam kolektivu in vsem Gorenjcem za 40 skupnih let.

Toliko časa sem pri Gorenjskem glasu in v novinarstvu. Zelenec torej!

Zo prvi novinarskih po-

skusih sem si preskrbel mapo (na kateri je simbolično narisan sejalec) in na naslovno stran zapisal: »kunštni umotvor, sumljiva razmišljjanja, prenagle sodbe, graje in hvale...«. V mapo sem vsa leta skrbno shranjeval takšne ali drugačne odmeve na članke — kritične in ustvarjalne kritične, zajedljive in iščoče, prijetne in neprijetne, podpisane in nepodpisane..., in si na listi kratko in jedrnatno zapisoval vsebino »vročih« (jutranjih) televiških pogovorov.

Ko ob petletnici dela v novinarstvu in ob štiridesetletnici Gorenjskega glasa brskam po mapi in (ponovno) prebiram odmeve, sem po svoje vendarle zadovoljen: vsaj nekaj člankov so ljudje prebrali, se ob njih zjezili, ihen prenesli na papir ali zavrteli telefonsko številčico... Na vsak odmev sem pripisal eno od novinarskih resnic ali izkušnji, ki je najbolj ustrezala vsebini članka in odmevu: v novinarstvu si laže pridobiš sovražnika (z veliko ali malo začetnico) kot prijatelja, novinarji smo ljudje in tako kot vsi drugi tudi zmotljivi, resnica ni v papirjih, temveč pri ljudih, laže je kritizirati zvezno

kmetijsko politiko in zveznega ministra kot gorenjsko zadružno in njenega direktorja, ne direktor in ne urednik — bralec je najboljši sodnik, politika je včasih močnejša od resnice, v družbi najbolje uspevajo gromovniki in lizuni...

V petih letih je »treskal« z

raznih konceptov in v različnih oblikah. Direktor ene od Alpetourov delovnih oziroma temeljnih organizacij mi je po telefonu svetoval, naj takoj neham piti kavo, češ da pod njenim vplivom pišem »same traparije«.

Bralka iz Ljubnjega ali okolice je

pet minut s povzdrženjem glasom govorila v slušalko, nato pa

po jeznu odložila ne da bi počaka

la na zagovor »obtoženega«.

Kmetje iz Visokega, kjer so razdelili v ponovno zložili kmetijsko zemljo, so celo grozili.

Bralec Gorenjskega glasa (vsaj tako

se je podpisal) se je med drugim spotaknil ob statistične podatke o hektarskih pridelkih.

Ali veste, vi »kunštni«, kaj je rekel Mitja Ribičič? Na svetu so tri laži: majla, velika in statistika... Ne verjemi vsega kmetijskim strokovnjakom! Takšnim tičem ni za drugega, kot da dobro živijo.

Poslušaj tudi nas, kmete!

Kritik in graj je bilo več kot

pohval. No, pohvala je bila pravzaprav samo ena in še ta je bila

nekaj posebnega. »Lepo se vam zahvaljuje, ker ste pomagali pri telitvi naše Rožle« je na list zapisa kmečka roka. Ko sem delal anketo, se je kmet znašel v stisku, potreboval je ljudi, da bi povlekl...

Službovala sem na osnovni šoli v Retečah pri Škofji Loki in sem iz tega časopisa črpala marsikater podatke, ki sem jih uspešno uporabila pri pouku, predvsem pri predmetu spoznavanja narave in družbe vse do upokojitve leta 1973. Tudi po upokojitvi sem ostala naročnica.

Zanima me v prvi vrsti vse, kar je v zvezi s Škofjo Loko, ki je moj rojstni kraj. Sicer pa pregledam ves list.

Pavla Bléek

Reteče, Škofja Loka

DANICA ZAVRL-

ŽLEBIR:

Ko se spotikaš

Po šestih letih v novinarstvu se mi zdi, kot da sem pravkar začela. Ni tako daleč čas, ko so nas, novopečene novinarje, oborožene z diplomami in zanosom, poslali »v ogenj« in kako je kmalu nato nastopil trenutek streznitve. Če ne drug, so me v šolo sponzana nekajkrat peljali lokalni veljaki.

Le utrinek

Sedim na medobčinski sindikalni seji in debele tri ure prisluškujem »staličem in usmeritvam« o najaktualnejših gorenjskih zadevah. Ko sta mera in beležnica polni, vstanem in odidev. Drugo jutro v uredništvu zapoje telefon in name se vsyuje plaz očitkov kot na šolsko uro. Drugič sem oščeta, ker moje poročilo ni takšno, kot so si ga zamislili v delovnem predsedstvu omenjene seje. Rodi se prvi dvom, komu je namenjena novinarjeva beseda, bralcu ali politiku.

Še huje sem se zamerila konkretnemu politiku, ki ga je zbrdel kritičen zapis. Na koga vse mora misliti novinar, ko piše bralcu! Ducat botrov svarače bdi nad tem, da so ljudje pravilno obveščeni in da časopisni stolpcii — bognedaj — ne vznemirijo javnosti. Svet je na delu novinarjeva vest: se zameriti bralcu ali politiku? Slednja zamera utegne biti na kratek rok zeloboleča. A zameri bralcu? Raje ne, kajti politiki se menjajo, novinar pa ostane. Dobrega imena, če je pošteno zapisal svojo misel, ali pa z madežem na njem, če se je uklonil.

Cloveška vest in poklicno poštenje mi nalaga, da imam pripisano v mislih najprej bralca. Kajti številne tegobe novinarskega poklica zaseči začodenje, da ljudje berejo tvoje prispevke in te zaradi njih cencijo.

Mercator — Rožnik TOZD PRESKRBA TRŽIČ

VAS VABI V

blagovnico, salon pohištva, vinoteko v SP Bistrica (Deteljica) in ostale specializirane trgovine v Tržiču ter v prodajni center na Planini in prodajalno v nebottičniku v Kranju.

UGODNI PRODAJNI POGOJI — UGODNI PREDNOVOLETNI NAKUPI — POSEBNO PRESENEČENJE ZA KUPCE V PAVILJONU MERCATORJA NA NOVOLETNEM SEJMU V KRAJU

Gorenjskemu glasu čestitamo ob jubileju!

Odpri
strani

DVE STRANI

PRVA PRILOGA
Gorenjskega glasa
ZA GOSPODARSKA,
POLITIČNA,
IN KULTURNI
VPRASANJA

Kranj, 8. marca 1987

VIKTOR ŽAKELJ

Pogled z roba

Naj začnem hvalisavo: Če je Slovenija pušeljc, potem je Gorenjska gotovo nagelj v njem. Geografsko razgibana, bogata, tu in tam bahava očetnjava vase zaverovanih Gorenjcev.

Dolgo, predolgo smo se tudi Gorenjci ponašali z dosežki industrializma in proletarizacijo, danes, žal, premalo zagreto iščemo svojo prihodnost v razvojno intenzivnih dejavnostih, ki jih more razvijati le poklicno usposobljeni, predvsem avtohtono prebivalstvo. Držati ogledalo temu živahnemu *prevrednotenju vrednot*, kar naj bi bila naloga tudi Glasa, priznam, ni lahko. Občinski delodajalci, vsaj nekateri, terjajo, da jih Glas dela zalše, kot so sicer. Naročniki z osamljenimi kmetij si želijo domačnosti, vse številnejše vanj pisoče razumništvo skuša biti v miselnem sozvočju z okolicom. Ta slovenska okolica pa postaja iz dneva v dan bolj podobna deroci gorski reki, ki se nepredvidljivo vali prek vse bolj oglatega delavčevega vsakdanjika, dela mirne toljnene oddiha za redke izbrane, pohotno sega v neutrjene samoupravljaljske bregove, da bi že trenutek kasneje mirno kloktala po koritu, ki ga utirajo pogosto anonimne in zato neodgovorne oblastne sile.

Dovčerajšni monoliti se neizprosno razkrjajo. Vse okoli nas, pa tudi mi sami nismo izjemna, postaja – vsaj videti je tako – kastočno. Kaže, da je ni sile, tiste prepotrebne povezujoče ideje, ki bi to nepovezano množico samozadostnih elementov na novi način in za nove cilje povezala v novo celoto: Človek se zapravčen sprašuje: Mar res ta svet na »brdovitem Balkanu« lahko poveže in povezano obranja le otipivj zunanjii sovražnik? Sem tudi jaz eden tistih – bo kdo vprašal – ki želijo za vsako ceno ohraniti monolitizem, ki žaluje za izgubljeno enotnost... Ne! Prepičan sem, da se mora naša družba v duhovnem in organizacijskem smislu razgraditi. Mora zavreči maksimo, da je posameznik nič

in družba vse, mora najti novo skladje med individualnim in družbenim, sprijazniti se mora s tem, da ni napredka brez upoštevanja konkurenčnosti kot univerzalnega družbenega principa, da bi tako končno postal sleherni Jugoslovjan odgovoren za svoj in skupen razvoj. To ne bo ne lahko ne neglo dosegljivo. Zakaj pod kožo nam je zlezla neravnina egalitarnost, slega vera v moč države, družbe jemljemo kot upnika, ki mu ni potrebo vratiti izposojeno, smo maliki količin in praktični hedonisti. Zato smo v krizi. Kriza pa je, med drugim, križpotje, na katerem je vsakemu prepričena izbira nadaljnje poti – torej tudi nam. Ali bo naša samoupravna socialistična realnost jutrišnjega dne pluralna in dialoška – skratka demokratična družba, temelječa na mešanem gospodarstvu, ali nasprotje tega. To je sedaj vprašanje, bi rekel Hamlet! In časopisna beseda mora odslikavati to protislovno realnost, še več, v pogostu nerazvidnem razumerju sil mora pronicljivo odkriti tista posamična in družbena stremljenja, ki morajo zagotoviti nadaljnji gospodarski in družbeni napredki in jih podpreti. Le tako novinarstvo je lahko svobodno, inovativno, načelno in zato produktivno.

Zapisal sem novinarstvo, a misil sem na tistega konkretnega nemirnega, iščočega, nikoli povsem s seboj in družbo zadovoljnega, razgledanega novinarja, zrelo osebnost, ki je sposobna imeti lastno mnenje in ga javno braniti. Misil sem na povsod, kjer se kaj pomembnega dogaja, prisotno oči in ušesa, na poštnega, moralnega, pokončnega razumnika, ki iz dneva v dan izrisuje življenjski utrip našega burnega časa. Idealizram! Morda? Pod pezo poklicne izkušnje pišem. Ta pa ni rožnata. Iz dneva v dan

va dan spoznava, kako neizperljiva je laž, s katero tako pogosto del našega tiska poliva posameznike, kolektive, pa celo narode in narodnost.

Opljuvani in onečaščeni zapravčen spoznava, da se pravzaprav ne more več oprati, da ga,

če nič drugega, poslej spremlja neprijeten vonj polive. Tisk, širše sredstva obveščanja, povedo, kaj obstaja oziroma kaj ne obstaja, ubijajo in oživljajo mrtve – zato je sedma sila. Se tega Glas vedno zaveda?

In dalje: Tisk mora biti zavezан napredku. Toda, kaj sploh je napredek oziroma napredno? Težko bi se zedinili. Ostanimo zato na ozkem področju ekonomije.

Gorenjska, sodim, je že dosegla stopnjo gospodarske in širše družbene razvitosti, ko mora nujno odločneje stopiti na pot gospodarske terciarizacije. Pogoj temu pa je spremenjena zvest odločajočih, učinkovit, a de-

mokratičen način odločanja o gospodarskih in družbenih vprašanjih ter prevladujoči tržni način povezovanja gospodarskih subjektov. Ker tudi najnovije ukrepi ZIS niso kaj prida naravnani v to smer – to pomeni, da jugoslovanska družba še naprej ostaja znotraj realsocialistične paradigme – se relativno razviti Gorenjski ne piše dobro. Elementi krize se bodo množili. Za obstoječo produkcijo bo vse manj domačega in tujega plačilno sposobnega povpraševanja, prite bomu hkratnemu višku in manj delovne sile, za nove programe ne bo akumulacije. Le počasi se bo opuščalo delovno intenzivne, tehnološko zaostale, ekološko vse manj sprejemljive in energetsko potratne programe, konvertibilni izvoz ne bo želeno naraščal, tehnološko intenzivne nove enote t.k. drobnega gospodarstva se ne bo ustavljalo. To vse bo šlo z roko v roki z družbeno inertnostjo, duhovna lenoba vodilnih pa bo počasi prešla v samozadovoljno konzervativnost. Črna prerokba! Da, a le zato, da bi se zavedli usodnosti trenutka. To je poziv zoper fatalizem, ki se nas, po vsem, kar se dogaja v Jugoslaviji, počasi loteva. Ne bom pozval k spremnjanju sveta (to smo prepopustiti počeli), ampak k temu, da se končno začnemo prilagajati svetu, ki nas obdaja in katerega marginalni del smo. In Glas bodi eden izmed glasnikov zoper balkanizacijo, zoper fikretizacijo naše države. V gospodarstvu in družbi mora iskati elemente naprednega, se zavzemati za prevlado kvalitet, za afirmacijo znanja, profesionalnosti, poslovnosti, za dejavno socialistično pluralnost itd.

In ne nazadnje: Tudi Glas mora biti zavezан aktivnemu slovenstvu. To pa seveda ne pomeni slepo zazrtost v preteklost našega naroda, ne sovražnost do tujerodnega, to ni izključujoča samozadostnost, ne brambovstvo, ki potrebuje sovražnike, ampak je to tista človeška drža, ki slehernega od nas dela ponosnega, pokončnega in samozavestnega člana rodu, ki se je uspel obdržati na tem križpotu Evrope pravzato, ker je vso svojo zgodovino dajal okolju, kar je najboljšega

imel, in od njega sprejemal, kar je moral, zmogel in potreboval. Gre pa tudi za to, da Glas po svojih močeh seže prek republiških meja, v zamejstvo in zdomstvo in tako prispeva k vseslovenski povezanosti.

V tem prelomnem trenutku je nujno vsestransko pretehati dosedanji ekstenzivni gospodarski razvoj. Hlastali smo (v naravi človeka je to) po napredku, ta pa – danes že lahko rečemo – ni bil vedno skladen z naravnimi in drugimi danostmi tega raja pod Triglavom. Mnogi industrijski giganti, doverjajšnji paradižkonji, naši simboli napredku, zgubljajo tla pod nogami, kar je še včeraj pomenilo razvoj, danes pomeni ne-ravoj. Ugotavljamo: model dosedanjega razvoja se je nepreklicno izčrpal! Toda novi ni mogoče začeti z oblastnim dekretem. Rasti mora iz samospoznani županov, direktorjev, političnih delavcev – skratka vseh tistih, ki imajo po najni vičnosti dolžnost pripravljati razvojne odločitve. Te pa morajo biti v skladu s svetovnimi trendi ter naravno, civilizacijsko in kulturno dediščino našega naroda. Če tega ne bo, bomo začeli izgubljati stike s svetom, obenem pa bo začela slabeti narodova potenca. Tista njegova specifična nevidna moč, ki je dejanski vzvod na prek. Gorenjska, kot rečeno, je na robu tega. Prepolna je s spodarskimi pogonov (bolje programov), ki nimajo prihodnosti, rastejo stanovanjska geta, preživo nekvalificiranih priseljenih delavcev, narava počasi izgublja svojo alpsko specifikijo – nujno je, da se njeni gospodarstvo in družba postopoma prestrukturira na temelju evropskega izkustva in lastnega civilizacijskega izročila, na avtohtonih delovnih silah v skladu z naravnimi danostmi. To nas bo notranje uravnostilo, naredilo odprtje v Slovenijo in Jugoslavijo, le tako pa bomo mogli ostati iskani kamenček v mozaiku Evrope.

Nič slovesnega ni v teh bese dah. Skozi optiko svoje poklicne deformiranosti sem – z robo sicer – za trenutek pokukal v osrčje Gorenjske. Upam, da bo za koga ta pogled celo zanimiv. Pa res, da ne pozabim: Cestitam vam z velikim zrelim letom!

MARKO JENŠTERLE:

Pred vstopom skozi vrata novinarske prihodnosti

V tistem trenutku, ko pristanemo na trditev, da je v slovenskem novinarstvu zabeležen ogromen korak v smeri večje svobode in demokracije, naredimo tudi medvedjo uslugo zgodovini slovenstva. Ta primerjava je namreč umešta samo v toliko, kolikor pristajamo na indoktrinirano pojmovanje slovenske zgodovine, ki naj bi se začela šele leta 1945, vse prej (razen seveda nekaterih junaških dejanj v štirih letih vojne) pa naj bi ne bilo omembe vredno.

Toda vsi tisti, ki smo vsaj malo pogledali za črno zaveso preteklosti pred štiridesetim letom tega stoletja, smo lahko ugotovili, da slovenski tisk v zdajšnjih, torej osemdesetih letih dobiva bitke (če se izrazimo v vojaškem izrazoslovju, ki nam je v zadnjem času tako pri srcu) na tistem ozemlju, ki je bil nekoč že osvojen. Zaradi vsega do sedaj omenjenega ni zato prav nič presenetljivega, če smo morali slovenski novinarji še pred leti proslavljati "štirideset let slovenskega novinarstva", kot da bi pred tem naš narod živel brez časnikov in njihovih ustvarjalcev. Ko pa primerjamo na primer naše časnike iz tridesetih, dvajsetih, ali še prejšnjih let tega stoletja s tistimi, ki so izhajali po drugi svetovni vojni, potem zlahka ugotovimo, da štiriletna vojna ni porušila samo domovine, temveč tudi zgodovino. Dva osrednja slovenska časopisa iz predvojnega obdobja – klerikalni "Slovenec" in liberalno "Jutro" sta namreč veliko točnejše zadebla bistro boljševiške revolucije, kot "novoustanovljeno" povojno novinarstvo. V "Slovencu" in "Jutru", pa še marsikaterem drugem časopisu, lahko prebiramo verodostojne zapise o kolektivizaciji v Sovjetski zvezni, čistkah v vodstvu partije in med množicami, trpljenju ujetnikov na Solovjetskih otokih, Kolimi in v Sibiriji itd.

Zakaj torej praznik "Gorenjskega glasa" zaznamovati tudi s takim opozarjanjem na našo preteklost? Zato, da se bomo vsi sedanji in bodoči novinarji, publicisti, sodelavci... zavedali tega, da je sedanja demokracija sicer lep napredek, vendar samo v luči tistih let, kolikor jih poznamo na podlagi pruženega poznavanja zgodovine. Novinarstvo v predvojni Jugoslaviji je namreč že imelo urejene nekatere temeljne civilizacijske norme, katere skušamo sedaj ponovno dosegiti s prizadevanjem za vzpostavitev civilne družbe. Niso še tako daleč leta, ko je na primer znani slovenski pravnik, publicist in predvsem zagreti borec za spoštovanje zakonitosti, Matevž Krivic, šril prostor demokracije v osrednjem slovenskem dnevniku, a bil hkrati s strani tedanjega uredništva deležen popolne diskvalifikacije.

cije, ki se je navsezadnje kažala celo v tem, da tedanje vodstvo v zakonitem roku ni objavilo članka, ki mu ga je naložil sklep sodišča. Ko je kasneje, z veliko zamudo, to vendar storilo, pa si je dovolilo cincen pripis. Predvojne norme pa so bile jasne. Ko je nekdo dobil tožbo proti časopisu, je uredništvo brez najmanjšega pomišljjanja sodbo objavilo na prvi strani časopisa, levo zgoraj, brez kakršnekoli komentiranja ali pripisa. Teh norm se bo v prihodnjih letih demokracije še treba naučiti. Prav tako kot se bo tudi politika moralja sprizazniti z dejstvom, da si časopisne in novinarstvo, vsak dan bolj, utrjujeta svojo neodvisnost in vedno manj prostora ostaja za njene pritiske. To spoznanje je seveda za marsikoga, ki je bil navajen suverenega daja-

nja in odvezanja podatkov, boleče. Zato se ravno v tem obdobju nahajmo v prepletanju teženj starih odločevalcev, da ohranijo svoje pozicije in moč, s prizadevanjem novinarjev po osamosvojitvi. Dogodki v širši jugoslovenski javnosti so na površje potisnili obe skrajnosti. V Bosni in Hercegovini smo bili priča padcu vsemogučnega klana Pozdercev (še pred kratkim bi bilo kaj takega popolnoma nemogoče), v Srbiji pa opazujemo neusmiljen pohod totalitarne politike, ki v svojem zagonu pred seboj gazi novinarje in njihove časopise ter revije.

V Sloveniji gre razvoj, zaenkrat, dokaj mirno naprej. Nekaj radikalni Mladini so se pridružili vsi mladinski mediji, pa tudi mnoga glasila SZDL od republike do občinskeh

navzdol. Pri slednjih se ena bolj, druga manj uspešno postavlajo na samostojno pot. Velja pa predvsem to, da bo časopis imel tolikšen manevrski prostor, kolikor si ga bo izboril sam. V tistem trenutku, ko mu ga ponudi politika, namreč ne moremo govoriti o samostojnosti, čeprav se razmerne spremembe na bolje.

V tem oziru se je torej treba vprašati tudi, kakšna je vloga "Gorenjskega glasa". Njegova pozicija je opredeljena z dveh strani. Na eni strani obveščanje in zadovoljevanje potreb dokaj nekritičnega množičnega biralstva (k njemu je bil časopis usmerjen vsa ta leta), na drugi strani pa želja, da se ujame korak v pohodu novega slovenskega novinarstva, ki spet daje novo biralstvo, a hkrati v svojem izzivu pred uredništvo postavlja vsak dan nove dileme. Hoja po tej poti je izredno zanimiva in privlačna, vendar niti slučajno ne prinaša mirnega spanja. Mislim, da je Gorenjski glas v zadnjem času v nekaterih takih dilemah utrdil svojo hrbitvenico in ravno zaradi tega lahko še strumneje zakorači v prihodnja desetletja.

Molk je zlato, govorimo.

Lahko je molčati ribi v vodi in orlu na nebu.

Lahko je molčati kmetu. (Saj seje in žanje.)

Lahko je molčati jeklarju pri elektropeci. (Saj je truščev velik, da bi ga sploh kdo slišal.)

Lahko je molčati občinskemu delegatu. (Dovolj je, če dvigne roko pri glasovanju.)

Lahko je molčati nogometalu. (Če ugovarja sodniku, je izključen iz igre.)

Lahko je molčati kiparju. (Michelangelu in Rodinu ni bilo treba govoriti o njunih kipih, da bi jih ljudje razumeli.)

Lahko je molčati glasbeniku. (Glasba pove več kot beseda.)

A kako naj molčimo mi, ki živimo od besed in za besede: politiki, pridigarji, časnikarji, glumci, rimači? Mi, ki naj nam bi bila beseda orodje in orlo, postelja in streha, kruh in sol – pa nam je prepogosto le zlomljen meč, prekratka odeja, neslana juha in prevret čaj. Z bakrenimi novci nas podkujujojo, da ne bi molčali, in mi trumoma deremo v to štacuno: en zlat cekin molka za en bakren novec besed, dokler nam ne ostanejo samo še

besede, prazne in plehke besede, ki brez zlate podlage molka nimajo več ne cene ne teže.

Pisati je treba tako, da je besedam tesno in mislim prostorno, je učil Puškin. Le kdo od nas se tega drži? Drevesa padajo, gozdovi se redčijo, papirnice delajo dan in noč – papirja pa še zmeraj zmanjkuje. Kako ga ne bi, ko pa pisatelje placujemo od pole, pesnike od verza, novinarje od vrstice! In tako pisatelji v ljutri borbi za ljubi kruhek pišejo slabe romane namesto dobrih novel, pesniki zlagajo svoje verze čedalje bolj navpično, (pa jim ne pomaga, da bi segli visoko do neba in globoko do srca), novinarji pa polnijo časopisne stolpce, še preden so si napolnili praznino v glavah.

V začetku je bila beseda. Z vskim otrokom, ki prvič reče mama, avto ali kak, se svet znova rodil.

In na koncu bo beseda. Ko bo naš planet že dolgo prazen in pust, bodo na njem pristala bitja z drugih svetov, našla bodo cinkove plošče z našimi besedami, nesla jih bodo s seboj, razvozala jih bodo, plošče bodo oživele in morda bodo tudi njim pomagale živeti. Zato nih vseeno, kaj nanje stavimo. Samo besede iz mesa dosežemo meso. Samo besede iz krvi vznemirijo kri. Samo besede iz luči razsvetljajo temo. Vse drugo je toliko kot nič.

FRANC ZAGORIČNIK

Kako sem postal lažni novinar

Ob štirideseti obletnici Gorenjskega glasa se spominjam svojega prvega novinarskega poskuša. Danes je to anekdot. Če bi o tem pisal takrat in bi bilo kje objavljeno (pa najbrž ne bi bilo), bi bil to pamflet, s posledicami, ki so vsebovane že v sami anekdoti.

Ze od mladih nog sem si želel postati novinar. To je bilo največ v zvezi z delovanjem nekdanjega poklicnega Prešernovega gledališča, ki je bilo gotovo najbolj svetlo kulturno središče v vsej povojni kranjski kulturi. Po tistem, kar se je o njegovih predstavah pisalo v Glasu, se mi je zdelo, da bi znal tako tudi jaz. Vendar se nisem upal vmešati v delo takratnih recenzentov predstav. Priljubost se mi je ponudila pozneje, v času Kocbekovega Strahu in poguma, 1951 ali 1952, ob koncu ali na začetku zime. V Glasu je bil polkrepko natisnjén članek o nekem javnem sestanku. Skorajda pomembna stvar, vendar zame dovolj neprispomljiva. In jaz kot komaj pečeni komunist, prepričan,

moram biti ves čas buden in se boriti za Resnico in Pravičnost, sem se takoj podal na »teren«.

Mož, ki so ga v članku napadli, je bil dovolj razsoden, da me je napotil še na druga mesta, da bi se tako dokopal do različnih resnic in ne do ene same. Njegov napotek me je malo zmedel, ker sem si zadevo z Resnicijo zapuščal bolj preprosto. Kakor da bi bilo vse v redu, če bi bila Resnica vsaj preprideljiva, brez lepotnih napak, kot bi danes rekli. Nisem niti pomisil, da je lahko tudi Laž preprideljiva, ali pa da pri Resnicu ne gre za nekakšno kozmetiko.

Čeprav razorožen, sem moža poslušal. Še posebno zato, ker se mi je zdel pošten, ker me je napotil tudi k svojim »nasprotinom«. To je bil danes že pokojni Franc Šumi, ki je bil pred vojno z družino pregnan iz Trsta, ker so se steli za zavedene Slovence. Med vojno pa so bili pregnani v Dachavsko taborišče ali nekaj takega.

Tako sem se potem šel novinar-

ja. Obiskoval sem različne ljudi, vstopal v pisarne in pri tem tudi užival. Opazil sem, da me vsi jemljivo zares in da se me včasih tudi bojijo. Tudi takšni so me dobromeramo sprejemali, vendar z rahlo grožnjo, da bodo protestirali, če bom kaj narobe napisal. Užil sem prepovedani sad. Še tega nisem vedel, da bi moral imeti kakšno potrdilo ali izkaznico, ali bi moral nastopiti s kakšno beležko v roki ali z magnetofonom. A v tej svoji ilegalni sem se počutil tudi varnega. Jaz še bon pisatelj, jaz še bon novinar, ali pa bom že od tistega trenutka napred. Odgovor na člankovek v Glasu sem tudi napisal in ga tudi oddal. Uredništvo je bilo v neki visoki hiši na Roženvenškem klancu: Če se ne motim, je bil takrat urednik Martel, marjan Telatko; prebral sem si njegova dva mučna in neverjetna dramoleta V borbi za kruh in Mrtva sreča.

V intervjuju s sinom Egistom sem to zadevo samo omenil: »Tudi jaz sem se v tvojih letih šel novinarja, pa sem jih že nasled-

nji dan dobil po glavi: Ne da bi bil moj članek sploh objavljen, mi je bil namenjen zapor...« (Slovenska ruleta, Naprej, 1987, št. 4). Mogoče ni bilo ravno takoj naslednjega dne, lahko da je bilo kak dan ali dva pozneje. Klican sem bil na mestni komite.

Ta je bil na Majstrovem trgu, nad današnjo Delikateso. Predsednik partije je bil tovarš Andrej Brovč, ta me je tudi »vzel v roke«. Če je bilo tako, da sem bil namesto objave članka vabljen na zaslisanje na partijski komite, sem si kar mislil, da se moram toplo obleči, da me ne bi zelo, kdo ve, v katerem arrestu. Tovariš Brovč je to mojo ugötovitev tudi potrdil. Namreč, da že vem, kje bi se lahko znašel, če bi bil jaz starejši. Mislij je, da gre za mojega očeta, bivšega partizana, s katerim se je očitno namenil opraviti drugače. Jaz sem bil v resnici skromen mladenič, slabokrvni in boječ.

Glavni očitek je bil namenjen moji samovoljni raziskavi. Polkrepko natisnjén članek dejansko pomeni, da je to »njihov članek, tako rekoč suradno sta-

lišče«. – V to ne bi smel dvomiti. Franc Šumi naj bi bil celo kapo v nemškem taborišču, se pravi, kot je bilo rečeno, izdajalec naših ljudi. Temu je sledilo zelo odločilno vprašanje tovariša Brovča: »Ali ti ne veruješ v partijo?« Odločilno zaradi tega, ker sem namala spoznal, da ne morem biti nič več vernik komunizma, da zame komunizem ni več vera, ampak samo nenehen boj.

Moja Resnica je kar naprej trpel, a mi je bilo jasno tudi to, da jo slabo poznam. Rabil bi prijazno pomoč, pa sem bil kar na prej sam. Sekretar komiteja, Peter Tulipan, se je večkrat sprehodil po sobi, pa ni rekel nič. Bil sem v drugih rokah, a bi vseeno lahko kaj rekel.

Takrat je bil »na tapeti« Edvard Kocbek s svojim Strahom in pogumom. Povsod so razpravljali o tej literaturi in jo po dolžnosti obsojali. Tako da je bila Kocbekova knjiga tudi neke vrste legitimacija, nekakšen referendum, na katerem se je izkazalo, na kateri strani je kdo. Tovariš Brovč je tudi mene povprašal, da sem knjigo prebral. Knjigo sem

zelo dobro sprejel. Spričo poznavanja svetovne književnosti in mojega celotnega obzorja se mi je Kocbekovo obravnavanje nekaterih vojnih dogodkov zelo prileglo. Name je delovalo osvobodilno. Pričakoval sem, da se bo takšna literatura nujno nadalevala. Kocbek je prinesel sprostitev, pa naj so se odnosili do tega v politiki in javnosti še tako zakomplicirali. Ker sem bil že pripravljen na zapor, bi šel po tej poti, čeprav ne samo zaradi neobjavljenega članka. Tovariš Brovč je takoj odnehal, kar me je presenetilo. Jasno mi je bilo, da knjige pravzaprav ne poznava, tako kot v današnjem času mnogi kritiki. Nove revije 57 sploh niso brali in mogoče niti videli. Brovč je nahitro zaključil z repliko o svoji strožji nameri in o moji oprostilni mladosti. Ostal je praznok rok, jaz pa sem odšel z avstrijko o svoji uspešni, čeprav ne bogljeni premišljenosti. Novinar sem postal pozneje, bolj natančno publicist. Na tem področju sem bolj ali manj še zmeraj samozvanec. Še zmeraj na začetku, bi kdo dejal hudobno.

RADO JAN

Ogledalo ali zgolj odsvit tistega, kar je moral biti zapisano

Mala ljubka deželica med Alpami in Dinarskim svetom s svojim glasilom Glas, ali, če hočete, Gorenjski glas slavi štiridesetnico svojega regionalnega glasa — ogledala zadnjih štirideset let! Ali zares pravega ogledala ali zgolj odsvita tistega, kar je moral biti zapisano? Ogledalo je lahko prispoljalo tudi za zgolj pasivno odslikavanje tega, kar je in kakor je, časopis pa mora biti tudi gospodarska, politična in kulturna, skratka, moralna vest družbe. Seve, če dodamo še ta kriterij, se zahteve zelo povečajo. In prav tak mora biti pravi časopis. Ne sme zgolj zapisovati tega, kar se dogaja in kakor se, spraševati se mora venuomer tudi po tem, ali je v tem, sistem, kar se v družbenem tkivu dogaja tudi kal južnišnjega in prihodnjega, kar nas vodi naprej ali se nemara v današnjem dnevu dogajajo (na vseh področjih) tudi stvari, ki nas bodo jutri vlekle nazaj. Dokler smo namreč bili kot družba zazrti v kvantitativni razvoju in smo naš napredok merili s številom zapošljenih delavcev (teh je bilo vsakr leto več — in s tem tudi problem) in dokler smo merili napredek v tonah in kubičnih metrih, se je zdelo, da se vse dogaja skladno z našimi željami, hotejni in načrti. Čim več dimnikov je zasmrajalo okolje, tem bolj smo bili ponosni na našo industrijo. In bili so časi, ko se je pred četrto stoletjo govorilo in pisalo o tem, da je Gorenjska (obsežena v kranjskem okraju) najbolj razvito področje v Jugoslaviji.

Danes — četrto stoletja pozneje — se je ta naša Gorenjska znašla na kakem dvajsetem mestu, kar pomeni, da že dolgo nazaduje, čeprav navidezno, zlasti kolinciško še vedno napreduje vse v osmedesetih letih. Toda le po kažalcih kvantitativnega razvoja, medtem ko so kakovostni vidiki močno zanemarjeni. Ti kakovostni vidiki so najbolj očitno začenjani na kadrovskem področju, saj ima Gorenjska manj kadrov z visokošolsko izobrazbo, kot Slovenija v poprečju in tudi prihodnost v tem smislu ni nič kaj ročnato začrtana. Starši (in zaselništvo, da je važno le to, da o'rok čimprej pride k kruhu) zelo kratkovidno določajo usodo svojih otrok s tem, ko jih ne motivirajo za večje študijske napade pri doseganjem višjih stopenj zahtevnosti znanja, ki bi v osnovi zagotovilo in omogočilo preobrazbo gorenjskega gospodarstva v kakovostno smer v odpravljanje tiste industrije, ki potrebuje veliko mišic, malo znanja, zaostalo tehnologijo in s tem tudi nizke stopnje dohodka.

Glas je o vsem tem pisal in še več bi moral pisati. Toda vse se tako zdi, da regionalno glasilo ne more imeti tako analitične vloge kot osrednja glasila in tudi vprašanje je, v kolikšni meri bi

bile strukture, ki list finančirajo, zadovoljne, če bi preveč kritično obravnavali dosežke (tudi nesporne) na gospodarskem, zlasti industrijskem polju. List je, glede na to, da ima svojo posebno strukturo bralcev, dokaj močno obrnjen h kmetu in k zemlji, kar je prav in zdi se mi, da je bilo poročanje o kmetijski problematiki učinkovitejše kot na industrijskem področju. Zelo pestro Glas predstavlja gorenjske kraje, mesta, vasi in zaselke in prav te strani mu dajejo največjo privlačnost. Te strani odsvito v zavzetost krajovan pri reševanju vseh vprašanj, ki jih žujo: preskrba z vodo, zagotovitev električne energije, urejanje cest in poti, kanalizacijske mreže, gradnja gasilskih, kulturnih in zdravstvenih domov, šol vseh vrst in domov za ostarele. Če bi ljudje lahko razvijali tolikšno pobudo in zavzetost tudi v gospodarskih vprašanjih, kot se to kaže pri urejanju komunalnih vprašanj, bi naša industrija danes ne bila tako zaostala, kot je. Veliko premalo se piše o drobnem gospodarstvu in njegovem pomenu za socializacijo (strossk) industrije.

Seve pa so svetli primeri. IBI, na primer, ki ste ga začeli zelo kasno popularizirati. Tudi na Gorenjskem neradi priznamo, da je kdo boljši. In vendar je Oma nov IBI zares svetel vzgled, kaj lahko dosežeš, če se ves posveti enemu samemu cilju: ustvariti moderno sodobno tekstilno tovarno, v vsakem pogledu. In tu so še Elan iz Begunj, Alpina Žiri pa številne manjše pa tudi večje delovne organizacije, o katerih pozitivnih dosežkih bi kazalo še več povedati na način, da bi se tudi drugi lahko učili in zgledovali pri dobrih gospodarjih, dobrih samoupravljalcih.

Poglavlje zase je kultura. Kulturna rubrika je zadnje desetletje precej bogatejša kot nekoč, kar priča po eni strani o razvejanosti kulturnega življenja na naši deželici, o porastu kulturnih ustanov in umetniških organizmov vseh vrst, od ljubiteljskih do poklicnih oziroma polpoklicnih. Ne da bi komu solil pamet, marveč iz globokega poznanja naj zapišem, da je prav kulturna stopnja (udružljivost in učenost človeka) tisti limit, ki določa vse drugo naše nehanje in dejanje. Zavrite kulturno rast, zavrite zorenje ljudi kot ljudi, zamenj bodo vsa prizadevanja na drugih področjih, zato posvečajte kulturnemu življenju tako kot kritiki in kot spodbujalc ter popularizatorji kar največjo pozornost. Toda če se komu danes slabko piše, se kulturi zagotovo. Zato moramo storiti vse tudi s samopomočjo, da ne bomo kulturno nazadovali. Sedanja naša proizvodno delovna kultura na svoj način govorí o nas in doseženi kulturni stopnji razvoja.

.

Ob koncu naj vam ob štiridesetletnici čestitam v začetku še obilo desetletij plodnega dela za dobro vsega našega ljudstva in te naše ljubke deželice, ki bi bila lahko najlepša med vsemi, pa smo jo v svojem industrijskem napuhu, ubožico, dokaj pohabili. Veliko dela in truda bo potrebe, da jo v nadaljih iih preobrazbah ozdravimo.

JANEZ SVOVŠAK:

Novinarji ali časnikarji

Nadvse spoštovana, draga tovarišica urednica. Po Savi in po triglavski Bistrici je steklo že kar precej vode, kar sem dobil Vaše povabilo, načr s svojim prispevkom »obogatim jubilejno številko Gorenjskega glasa ob njegovi štiri desetletnici. Mamiljivo vabiš. Ob njem se je moj, zmerom bolj boleče delujoči, perpetuum mobile skorajda raznežil.

Jo pravici Vam povem, kot je rikel Levstikov Martin Krpan dunajskemu cesarju, da sem vseh jubilejev in obletnic ne le do grla, ampak čez glavo sit. Ni dolgo tega, kar sem v Delu prebral pametno misel nekega bolj majhnega, nič kaj prida zanega partijskega funkcionarja: »Bomo v neskončne čase postavljali spominske plošče povsed, kjer se je od strahu podelal, pa potem pritisnil na petelinu?«

Cisto zares: Imenujte mi deželo, v kateri bi dan za dnevom s takim rompon pomom in razkošjem

praznovali in obhajali krajevne, občinske, pokrajinske, republike in državne praznike? V kateri deželi na svetu sklicujejo vsak dan toliko sej, stankov, posvetovanj, simpozijev, kongresov kot pri nas?

Povejte mi: Kje na svetu imajo še toliko predsedstev kot v naši ljubi inflacijski domovini?

Pa kaj bi s samimi predsedstvi? Kje pa so potem sveti republik in pokrajin, vsemogučni, ves denar vase sesajoči si, skupščine — ljudi Jezus, kdo bi našteval vse, ki nas iz dneva v dan odirajo iz kože! Ob takemel premišljevanju človeku kri lahko tudi malo zavre. Veste, kdaj sem zadnjie zaploskal? In komu? Janezu Stanoniku, ko je na (več ali manj bedasti) ljubljanski televizijski okrogli mizi s svojim sopronom nadrl zveznega sekretarja za finance Rikanovića v Beogradu: »S kakšno pravico pa mi, star-

ci, ki smo tole našo ljubo domovino do amena in čez vrh zadolžili, smemo zdaj te dolgovne prelagati na naše vnuke?«

Prepričan sem, da tedaj nisem bil edini Slovenec, ki je v tišini svojega doma zaploskal Janezu Stanoniku. Koga sem pobjlastil, da me je zadolžil za take nore milijarde ne le v mojem imenu in imenu moje žene, temveč tudi v imenu mojih otrok in mojih vnučkov? Kdo, prekleto, si sme v mojem imenu prilaščati pravico za organizacijo olimpijad, univerziad, padalskih in jadralskih svetovnih prvenstev? Bomo morali zdaj v hiši stiskati vsak inflacijski dinar samo zaradi Fikreta Abdića? Ali zaradi vseh tistih sto tisoč in nekaj Poždercev (to sem prevzel od Matjaža Bora), ki nemo stiskajo svoje trebuhe? Moji pokojninski prosvetarski dinarji pa odtekajo po Savi v sklad za nerazvite.

LEOPOLDINA BOGATAJ

Korak k sožitju različnosti

Največji napredek, ki smo ga naredili v zadnjem času je prav gotovo večje odpiranje časopisa različnim mnenjem, pobudam in razmišljjanjem. Zavedamo se, da zaposleni pri Gorenjskem glasu nismo pozrli vse pameti in, da nismo le poklicni novinarji tisti, ki lahko ljudem povem nekaj novega in zanimivega. Zato smo veseli vseh, ki so in še želijo obogatiti vsebinsko časopisa s svojimi mislimi in pogledi na dogajanja, našim bralcem povedati kaj novega, problem osvetiliti z druge strani, povedati svojo kritiko.

Nikakor ne mislimo, da smo dosegli vse, kar se doseči da. Nasproti. Naredili smo komaj prve korake in včasih smo še negotovi in nas zanese v stran. Odprtost časopisa namreč zahteva predvsem posluh za kulturni dialog, demokracijo ni le pravica temveč in predvsem velika odgovornost. Kaj hočem povedati?

Korak od agitpropovskega novinarstva, ko je bila novinarjem točno določena vloga, ko se je natanceno vedelo kaj se sme in kaj ne, ko smo bili novinarji najbolj odgovorni forumom oziroma je bilo veliko bolj pomembno kaj misli sekretari občinske konference ZKS kot pa naši narodni kritiki in bralci, k demokratičnemu, pluralističnemu časnikarstvu, je bil namreč zelo hiter. Desetletja je bilo znano, kaj je za časopis primerno in kaj ne, kaj smoje ljudje zvedeti in kaj bi jih lahko vznemirilo. Naj se

sliši še tako neverjetno, takšno novinarstvo je bilo udobno in predvsem varno.

Sedaj si moramo časnikarji te meje postavljati sami. (Včasih naši delodajalci — beri, ugledni možje s funkcijami — še želijo učiti kaj ni dobro za ljudi. Toda kje so meje? V času zaplotarstva smo pozabili naanje, ni bilo problemov z novinarsko etiko, služili smo monolitni resnici in zato nismo ustvarili meril za različnost mnenj, za spoštovanje posameznika, za kulturni dialog in demokratično izmenjavo mnenj. V želji za večjo odprtost časopisa, za različnost mnenj in bogatitev dialoga med ljudmi, se je v začetku leta 1987 rodila naša mala priloga Odprte strani. Mitja Ribičič je v njej govoril o avnojskih izročilih, Emil Milan Pintar o perspektivah sodobne Jugoslavije. Igor Torkar je pisal o hinavščini, Matjaž Kmeč nas je pokaral, kaj se malo, lokalni Gorenjski glas loteva vprašanja slovenščine v jugoslovanskem parlamentu. (Pol leta kasneje Martin Milnar v Beogradu govoril slovensko. Nič nimamo pri tem, o problemu pa smo pisali). Zelo smo bili kregani, kaj smo Odprte strani odprli mladim in njihovi kritiki razmer in pojavljeni, ko smo pisali o čebinskem izročilu. Očitali so nam pisma o slovenskem jeziku prof. Janeza Svoljška in marsikdo se ni strinjal s Francijem Zagoričnikom. Z ostro besedo proti mačehovski politiki do kulture se je večkrat

oglasil Vladimir Kavčič, z bogastvom misli in lepe besede sta jo bogatila Viktor Žakelj in Milan Meden. Sveti Kobal je povedal marsikero greko na račun jugoslovanskih financ, preudarni Rado Jan je prispeval svojo premljeno besedo. Prilogu smo odpri alternativni kulturi in z Odprtimi stranami so preleplene republike konference ZSMS.

Veliko avtorjev sem izpustila, naj mi oproste, ni bilo namenoma, veliko se jih je nabralo. Tudi mojih dragih kolegov in kolegic iz domačih hiš, teh večno jezih mlašenik in mlađenicev, včasih veselih, drugič nejevoljnih in težkih za celo tono vsak, brez katerih pa ne bi bilo nič. Ne tega časopisa in ne priloge. Čeprav so včasih »problem številka ena« (ko komu stopijo na prste) in drugič spet opevjanja vredni (propagandisti) novinarji. Predvsem pa so mladi, bistri ljudje, s svojimi stališči in prepravljanji in katerim ni vseeno pod kakšen izdelek se bodo podpisali.

Kaj torej želim povedati? Komu mar ta zmeda misli in imen?

Mislim, da smo se skupaj za droben korak približali tistem, čemur pravimo sožitje različnosti. Za vsakim teh imen (in vseh tistih, ki jih nisem mogla zapisati v skopo odmerjeni prostor) je velikanski prostor različnih besed in misli, ki isčejo sporazumevanje dobromislečih, različnih in svobodnih.

KAJ MANJKA GLASU, DA BI BIL PRAVI ČASOPIS?

Z vzpostavljanjem političnega dialoga se zadnje čase v Sloveniji širi tudi polje demokratizacije. Premik, ki so ga začeli mladinski mediji, počasi osvajajo tudi »režimski časopisi, kar v končni fazi vodi k objektivnejšemu novinarstvu. Teh sprememb se mora zavestiti tudi tak lokalni časopisi, kot je Gorenjski glas, saj le na ta način lahko konkurira ostalim.

Večkrat se poudarja, da je Glas namenjen preprostemu klicemu ali delavskemu človeku in skladno s tem se kroji uredniška politika. Ob tem pa

se pozablja, da javni mediji ustvarjajo javnost in krijojo interese ljudi, da potem takem morajo tudi »vzgajati« svoje bralce in jim ponuditi kaj več od zgodljov novice. Predvsem je treba preseči zgodlj politične pamflete, kjer je vedno edina pomembna izjava političnih forumov.

Graditi je potrebno komentarje, kjer naj končno pride na dan mnenje določenega novinarja, naši si ta novinar na ta način tudi ustvarja svoje ime v javnosti.

Lahko bi rekla, da manjka večje angažiranosti in udarno-

sti, ki jo lahko zasledimo le občasno v prilogi Odprte strani. Dandasne so ljudje naveličani praznih obljub, kaj priča vsa skodovna politika, časopisi pa jih nekriticno povzemajo.

Sicer pa je težko ocenjevati delo starejših in izkušenih polnih kolegov, še prav posebej ob dejstvu, da slavijo tako častiljiv praznik, kot je 40-letnica. Mladinska zagnanost naj vam bo v spodbudo!

GORENJSKI GLAS BODI ČIM BOLJ GLASEN V TEJ DRUŽBI!

Peta Škofic

skoga časnika (Vodnikovih Lubljanški Noviz). Dvesto let že na Slovenskem beremo časnike in časopise. Zdaj bi pa radi vedeli, kaj mislim o sodobnem novinarstvu? Težko je reči, kakšni časi se mu pišejo, temu slovenskemu novinarstvu.

MLADINO je poplavil David Tasić. V DELU so se razbohotili Dragiša Bošković, Jelena Gačića, Milenko Šakotića, Vojko Radulovića, Vojko Šoštarića. Manjka le še Kosovska devojka. Ni kaj reči:

Stolpe v slovenskih časnikih polnijo zmerom bolj novinarji in novinarke. Dobrih slovenskih časnikarjev zmanjkuje. Koliko pa jih je med njimi, ki bi bili kos Bogdanu Pogačniku?

Ko listam po časnikih, zmeraj najprej pogledam, kdo je napisal članek. Saj je danes težko kaj pametnega povedati. Še težje kaj bistrega napisati.

Janez Svoljšak

Mojstrana, četrtek, dne 19. novembra 1987

Leto XXXII. Številka 89

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje
Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
— Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Igor Slavec:

40 let delovne dobe — pa vedno bolj mladosten!

Igor Slavec
glavni urednik Glas od 1. septembra 1975 do 31. decembra 1984

To resnico prav lahko zapišemo, da se je Gorenjski glas prav v zadnjem času prijetno »pomladil«. Uniformo iz prejšnjih let je zamenjala splošna pestrost oblike in vsebine časopisa in prispevkov. Večina strani je skrbno urejena. Največji vsebinski »ideološki« napredek pa je Gorenjski glas napisal prav v tem letu, ko je uvedel polemične Odprte strani. Z Odprtimi stranmi se tudi na Gorenjskem začenja javno sporočanje lasnih mnenj bralcev, javna polemika med zavzetimi in razmišljajočimi ljudmi dobre volje, med ljudmi različnih prepričanj, naziranj in življenjskih opredelitev. Začenja se polemika o različnih gledanjih na probleme in na njihovo reševanje. Veliko tehničnih misli smo že prebrali v teh »straneh« in tudi izzivalnih, s katerimi smo se lahko strinjali, ali pa tudi ne. Toda, priznati moram, da so me obljajene misli vedno močno zaposile, in ne samo mene; to pa je bil resnični namen in ves smisel Odprtih strani: zbuditi zanimanje bralcev za odkrivanje in predvsem reševanje problemov in problematike življenja in dela naših (gorenjskih) ljudi. Nekaj tega smo lahko že brali, marsikaj pa bo moralno še slediti, saj je problematika na pretek.

V času mojega urednikovanja (od 1. 1975 do 1. 1985), priznam, take ideje nismo imeli in čeprav bi se pojavila, bi bila

težko uresničljiva. Ukvajali smo se s popolnoma drugo problematiko: kako svoj položaj gorenjskega časopisa med Gorenji urediti, in kako postaviti za hitro napredovanje v prihodnosti. V letu 1975 je kolektiv štel 18 delavcev in od tega le 6 pisoičnih novinarjev in fotoreporter. Tudi denarja je močno primanjkovalo, komaj dovolj za preživetje, kaj šele, da bi se lahko karkoli kadrovsko ojačali. Z zavistjo smo gledali druge pokrajinske časopisne kolektive, ki so v tistem času dobivali precejšnje dotacije-pomoči svojih ustanoviteljev, saj so jim pokrili tudi do 40% stroškov, med tem, ko je Glas dobil v najboljšem primeru komaj 11%. Tak odnos ustanoviteljev (petih gorenjskih občinskih konferenc SZDL) nas je prisilil, da smo opustili nerealne iluzije in stopili na trda na realnosti vsak dan bolj zahtevnega življenja: oprli smo se na lastne sile (dejansko in ne formalno!), na lastno pamet in lastne sposobnosti. Takrat pa smo začeli počasi, a nezadržno napredovati. Zaživel je samouprava, nagrajevanje po opravljenem delu smo uveli v delu novinarjev in komercial; povečali smo število naročnikov, kadrovsko smo se močno okreplili, postali smo poslovno in finančno trdnejša delovna organizacija. Kar najbolj smo se skušali tržno organizirati in zdravo gospodariti z zaupanimi nam sredstvi. Razširili smo se tudi prostorsko, saj smo na cesti JLA kupili poslovne prostore, kamor smo preselili vse razen novinarjev in tehnike. Razpisali smo štipendije za študij novinarjev in fotografij; ti kadri so sedaj tu in že uspešno delajo. V kratkem času smo se organizirali in usposobili toliko, da nihče od nas ni bil več nezamenljiv. Nobena odgovornost ali odhod še tako pomembnega delavca ni kolektiva v nobenem primeru mogel spraviti in kakršne koli kadrovskie in tudi siceršne težave!

V času mojega urednikovanja smo prenehali z izdajanjem kulturne priloge Glas-a Snovanje. Snovanje v vsem

dolgoletnem obdobju, ko so izhajala 6 krat v nakladi 22000 izvodov, nikoli niso bila deležna kake posebne skrbi občinskih kulturnih skupnosti, posebno pa ne izdatne finančne pomoči, čeprav so v vsem času opravila veliko kulturno poslanstvo na Gorenjskem. Kolektiv Gorenjskega Glas-a sam ni mogel nositi vseh stroškov izdajanja, pomoči pa ni bilo, zato so Snovanje prenehala izhajati. Od takrat gorenjski kulturniki nimajo nadomestne publikacije. Prepričan sem in trdim, da so se kadrovski in materialne »revščine« rešili izključno zaradi zavestnega hotenja in velike pripravljenosti celotnega kolektiva Glas-a, da po najboljših močeh napravi vse, da se postavi na lastne noge, in da ustvari novo podobo Gorenjskega glasa. Za uspešno uresničevanje zastavljenih nalog, je naš kolektiv od 35-letnici obstoja (1982) prejel visoko državno odlikovanje: Red zasluga za narod s srebrno zvezdo.

Mnogo tega, kar smo načrtovali pred leti je kolektivu uspelo doseči po mojem odhodu. Med drugim se je Glas preimenoval spet v Gorenjski glas, kar je bila pravzaprav naša dolgoletna pobuda, vendar ne ostvarjena v mojem mandatu. Kadrovsko ojačana redakcija danes ustvarja zdrovo konkurenco med novinarji in s tem kvalitetnejše prispevke. Z mladostjo je v kolektiv prišla tudi smelost (ne samo viharost), prišla je neobremenjenost od preteklosti in sedanosti, in ne nazadnje tudi široka razgledanost ter s tem povezana kritičnost. To pa je Glasov največji kapital za prihodnost, garancija za uspešno nadaljnje delo, da bo Gorenjski glas še bolj razgiban, pester, zanimiv, bran in še bolj upoštevan.

V to smer je naravnana tudi moja čestitka ob 40-letnici Gorenjskega glasa, zahvalo vsem, ki so mi omogočili, da sem nekaj let bil član tega kolektiva, s katerim sem delal, za katerega sem delal in od katerega sem se mnogo česa naučil.

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj

VSE ZA GRADNJO OD TEMELJEV DO STREHE boste vedno dobili v LESNINI, trgovini z gradbenim materialom na Primskovem v Kranju, in sicer: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure

- naj sodobnejšo strešno kritino iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- izolacijske materiale — lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol
- keramične ploščice najboljih jugoslovenskih proizvajalcev
- sanitarno keramiko
- opaz in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod
- parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo
- gradbeni material
- reprodukcijski material za lesno obrt

Informacije po telefonu: 26-076 ali 23-949

Ugoden nakup furniranih vrat, kril in podbojev

DARINKA SEDEJ:

Bodimo za hec in zabavo

Le kdo bi si mislil, da bodo prišli časi, ko tudi nam, lokalnim novinarjem, ne bo treba več trobiti v vsakršni, trenutno dejurni, politično-aktivistični rok in ubogljivo kimat občinskim in medobčinskim strukturam vseh vrst. Zdaj se resnica vsaj sramežljivo sluti, če ni že prodorna in udarna, četudi še vedno tvegamo, da jih iz teh majhnih in zamerljivih gorenjskih občin in njihovih političnih struktur, dobimo po glavi. A saj se ve: manjši si, bolj se bojiš in bogaboteče oziroma navzgor.

Novinarji se zavedamo, da ne nadno svobodnejša novinarska kritična beseda in odmevi nanjo, ponujajo pasti. Saj ni take škode, če se prekorači meja pri splošnih stvareh, veliko bolj boleče je, da se nekateri izvani na kritiko someščanov, delavcev in sokrajanov odzivajo nadvse prostokaško, ne poznaajo kulture dialoga in mimogrede jemljejo sogovorniku dobro ime. Kaj vse morajo brati naši uredniki v — razumljivo neobjavljenih — žaljivih odmevih na odkrite in poštene članke!

Družbeni trenutek smo pač zgrabili z obema rokama: naši samoupravljavci, ki sicer odločajo vedno manj, če sploh še kaj, imajo na pretek branja o žgočih temah. Mislim pa, da so včasih že do grla siti spoliti-

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Kranj, torek, 13. 11. 1979

Cena: 5 din

prizmo, da kljub vsemu čisto do konca še vedno ne gremo. Ko bomo šli z Ježkom in drugimi humorimi zvrstmi do kraja, vam bodo te strani v večje zadovoljstvo.

Pri Glasu sem šestnajst let — dovolj dolgo, da vem, da jubilant ubira pravo pot. Samohvala? Kje pa! Glas je najboljši tedaj, ko se v njem pojavi največ pišočih ljudi, mnjenj bralcev, ki zvonijo telefoni. Želim si, da bi vi, bralci, vedno bolj sooblikovali tudi razvedriline strani in da bi v teh mračnjaških in pogubnih časih vši skupaj imeli vsaj malo heca in zabave...

ZAKLJUČNI RAČUN MORA RAZUMETI VSAK DELAVEC

Vsa leta ugotavljamo, da je sprejem letnega obračuna v mnogih podjetjih samo gola formalnost, češ da se delavci ne zanimajo zanj. Sprašujemo se po vzrokih takšne nezainteresiranosti delavcev in se hkrati čudimo. Dejstvo je, da delavci nikdar ne bomo zainteresirali za poln seznam kontov in številk, ker takšnega ne razumejo. Gre torej za preprosto razlagó, so dejali, na okrajnem sindikalnem svetu.

GLAS, 1979

**TRADICIJA
&
KAKOVOST**

Delovna organizacija
SLOVENIJALE TRGOVINA
LJUBLJANA

tiskarna Ljudske pravice

61000 Ljubljana, Kopitarjeva 2
Telefon: (061) 323-841
Telex: ljudne 31177

fotostavek
časopisni tisk
offset tisk
knjigoveznica
plastificiranje

Naročila opravljamo solidno in po konkurenčnih cenah

*Res gre
hitreje*

Če želite spremeniti 500-kilogramsko kravo v polpete ali 200-kilogramskega prašiča v klobase in čevapčice, boste zelo dolgo mleli. Z motorno mesoreznico MME 10 iz Titan gre pa mnogo hitreje. Namenjena je za mletje mesa in za polnjenje klobas. V eni ur boste lahko zmeli 100 kg mesa. Motorno mesoreznica MME 10 je lahka in prenosna, funkcionalna in sodobno oblikovana ter zelo pripravna za upravljanje in vzdrževanje. Prav zato je izredno primerna za kmečka gospodinjstva, gostinske obrate, mesarje na terenu.

Če vas še kaj zanima, nas poklicite na številko 061 831-811 ali pošljite kupon.

TITAN
kamnik

Pošljite mi informacije in prospekt o motorni mesoreznici Titan MME 10 na naslov:

IME IN PRIMEK

ULICA IN HIŠNA ŠTEVILKA

POŠTNA ŠTEVILKA, KRAJ

Kupon pošljite na naslov:

TITAN
Kovinarska 28
61240 Kamnik

VSE ZA DOM IN
GOSPODINJSTVO - KJE?

na enem mestu v

Astra
Blagovnica
Kranj

- HTZ - zaščitna oblačila in obutev
- skaj in PVC prti
- tehnična guma in tekstil
- pribor za pleskanje in premazi
- barve - laki
- camp oprema

- bela tehnika in akustika
- mali gospodinjski aparati
- svetila
- gospodinjska galerija, PVC galerija ter vse vrste posod, porcelan, steklo, keramika
- elektro potrošni material

- talne obloge - tapiseri, topli podi, preproge, kože
- stenske obloge - tapete vseh vrst
- pluta - stenska in talna
- dekorativni tekstil in zavesi
- karnise
- čistilna in pralna sredstva
- PVC kanalizacija in žlebovi
- izolacija : termo, hidro

UGODEN NAKUP na obročno odplačevanje na 6 (šest) obrokov s takojšnjim plačilom prvega obroka in zneskom obresti v višini 29,7% na vrednost nakupa zmanjšanega za prvi obrok. Kupujete lahko vse blago iz ponudbe Blagovnice Kranj. Opozarjamо vas na limit:
maksimalni znesek nakupa - do višine prostega dela 1/3 povprečnega OD zadnjih treh mesecev.
minimalni znesek nakupa je 120.000.- din.

Brezplačen prevoz do 15 km!

**Blagovnica
Kranj**

Prešernova 10
tel.: (064) 22-080, 22-081

Cestitkam ob obletnici kolektiva »Glas« se pridružujemo delavci Astre Blagovnice Kranj.

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

ZAČENJAJO SE »GLADKA« PRESENEČANJA

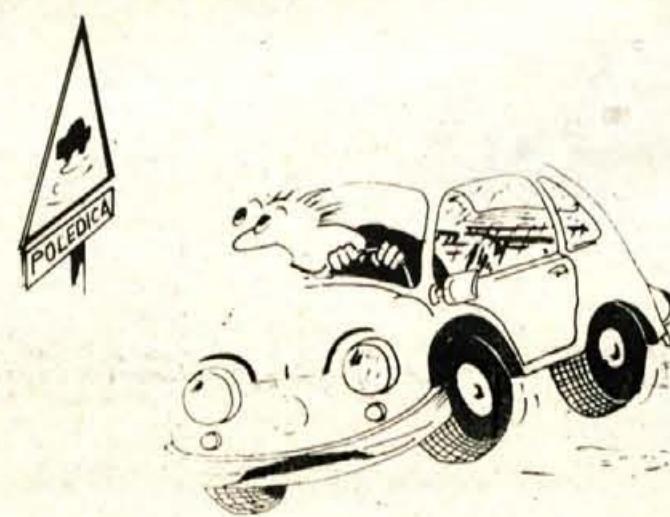
Še trenutek pred tem je bilo vse v redu. Koncentracija na cesto, ker je bilo cestišče malce vlažno, pozornost na prihajajoče vozilo, pravočasno zasenčenje luči... Avtomatskemu popuščanju plina se je pridružil rahel pritisk na zavore zaradi pričakovanega srečanja in takoj nato tudi ovinka...

Potem pa: avto je nenadoma postal mehak, kot bi bil pijan... Krnilo peresno lahko, kolesa, kot da so na zračni blazini, zavore, kot da jih nikdar ni bilo... Namesto normalnega srečanja je vozilo spremeno smer, kot bi hotelo obračunati z bližajočim se nasprotnikom... Do čelnega obračuna na srečo ni prišlo. Nekaj podobnega se je namreč dogajalo tudi nasproti vozečemu vozilu. Vozili sta se za las zgrešili, pristali vsak na svoji, vendar drugi strani ceste... Zamolko je počiljo; enkrat, dvakrat... Zvita pločevina, razbiti luči, izruvan cestni mejnik in polomljen kolček, ki pozimi označuje rob ceste pri prometnem znaku...

Lahko pa bi bilo tudi drugače, težje; ob malce večji previdnosti, upoštevanju, da je na tem kraju rada nenadna poledica in morda ob malce drugačnem trenutnem ravnanju, pa bi se vse skupaj izšlo brez zastoja in ugotovitve obeh voznikov: »Ta presneta poledica!«

Vozniki, cestarji, zaposleni v Zavarovalni skupnosti Triglav — Gorenjski območni skupnosti Kranj dobro poznajo nekatere odseke na Gorenjskem, kjer je pozimi pogosto nenadoma poledica. Takšni so na primer Delavski most v Kranju, viadukt Peračica, križišče pri Petrolu v Škofiji Loka, soteska v Selški dolini, Trata pod Plevno, viadukt v Žirovnicah, da ne rečemo kar vsi mostovi in viadukti ob nenadnih vremenskih spremembah pozimi.

● Nasvet: Naj se vam še tako mudri, vzemite si čas. Zaradi previdne vožnje na spolzni cesti boste morda pet minut zamudili... To pa je vedno manj, kot če bi nepremišljeno hiteli in (nenadoma) zaradi razbite pločevine sploh ne bi prišli na cilj. V takšnem primeru pa je samo razbita pločevina lahko tudi velika sreča...

MERKUR Kranj, Tozd Prodaja na drobno

Poznate prodajalne Partner v Kranju?

Konec julija letos oziroma 1. avgusta, ko je praznik občine Kranj, so v Gregorčičevi ulici 8 v Kranju, kjer so v isti stavbi tudi poslovni prostori Merkurjevega tozda Prodaja na drobno, je Merkur odpri novo prodajalno, ki nosi ime Partner. Morda je ne poznate najbolje, najbrž pa ste že slišali zanjo. Ko smo se pred dnevi, dobre štiri mesec po otvoritvi, oglašili v njej, smo izvedeli, da kupci vanjo kar radi zahajajo.

MERKUR KRAJN

Naj takoj na začetku povedo, da je Merkurjeva prodajalna Partner v Kranju med številnimi Merkurjevimi prodajalnami na Gorenjskem in v Sloveniji, vse pa spadajo v tozd Prodaja na drobno, malce drugačna od ostalih. Predvsem je to specjalizirana prodajalna, kakršnih ima Merkur sicer več. Vendar pa je v njej blago oziroma izdelke moč kupiti za devize in plačilom predpisane zneska v dinarjih.

Posebnost te prodajalne je torej konsignacijska prodaja. Pravzaprav je bil osnovni namen ureditev in otvoritve te

prodajalne ta, da bi izdelke iz uvoza, ki jih je moč pri nas dobiti za devize, pokazali. Z razstavami pa je tako, da so sicer zanimive za ogled, še bolj privlačno pa je vse skupaj, če potem nekaj, kar potrebuješ, iščeš ali si želiš, tudi lahko kupiš.

Merkur Kranj je danes velika, poznana in priznana delovna organizacija. Svojevrstno priznanje, bi lahko rekli, za njeno poslovno uspešnost pa je zavpanje Merkurja, da le-ta danes na jugoslovanskem trgu tudi zastopa nekatere poznane tujne firme oziroma proizvajalce. In prav izdelke tujih proizvajalcev,

za katere je Merkur Kranj generalni zastopnik za Jugoslavijo, lahko dobite v prodajalni Partner v Kranju.

Naj vam jih predstavimo:

- **Principal Sandvik iz Švedske** je znan proizvajalec opreme za gozdarstvo. Še posebno priznane so Sandvikove škarje za obrezovanje sadnega dreva, trte in za vrtnarjenje. Mizarji, rezbarji pa poznajo njihova dela.

- **Alpina iz Italije** je poznana po motornih in električnih žagah.

- **Alko iz Avstrije** dela električne, motorne in ročne kosišnice, ročne električne škarje in kombinirane hobi stroje za obdelavo lesa.

- **Alko-Polar iz Zahodne Nemčije** je proizvajalec toplovnih črpalk.

- **Klöckner** je tudi zahodnonemška firma in dela plinske in oljne gorilnike za centralno kurjanje.

- **Wirkus iz Zahodne Nemčije** je znan po tračnih žagah.

- **Rems** je na zahodnonemškem trgu poznan proizvajalec rezilk za vrezovanje navojev in električnih rezilk za rezanje cevi.

- **Neupro iz Zahodne Nemčije** dela brusilne in kontaktne plošče.

- **Belzer v Zahodni Nemčiji** pa dela orodje za električarje, za mehanike, ki nimajo opravka s hladilno tehniko in še razna druga drobna orodja.

ski roki pa so 1 leto,« je povala poslovodkinja **Marina Bilehar**.

Zdaj je prodajalna Partner v Kranju odprta vsak dan od 16. ure, ob sobotah pa od 12. ure. Če smo vas spomnili na kakšen nakup, vam svetujemo, da se oglašite v Partnerju, v Gregorčičevi ulici 8, Kranju. Pri izbiri vam bodo pomagali z nasveti. Informacije dobite tudi po telefon (064)24-654 int. 360. Pa še tudi na decembrskem novoletem sejmu v Kranju.

kovi kovinote kovinotehnika ovinotehnika tehnika na

vaš poslovni partner doma in v tujini

Ob 40-letnici Časopisnega podjetja GLAS Kranj, iskreno čestitamo!

KOMPAS JUGOSLAVIJA

ZIMA — SMUČANJE 87/88

- JUGOSLAVIJA ● ANDORA ● AVSTRIJA ● BOLGARIJA ● ČSSR ● FRANCIJA ● ITALIJA ● ŠPANIJA ● ŠVICA ● 63 smučarskih centrov ● 6000 ležišč ● hoteli ● apartmaji ● zasebne sobe ● prevozi z letali za Jugoslavijo, Andoro, Španijo in Bolgarijo

- S POSEBNIM LETALOM V FRANCIJO NA SMUČANJE V JANUARJU IN MARCU!

- V ČASU POČITNIC dodatne zmogljivosti v ITALIJI (ANDALO) in AVSTRIJI (ZEL AM SEE in FLACHAU)

- DODATNO V FEBRUARJU IN MARCU: ITALIJA (Olang, Falcade, Obereggen)

NA SMUČANJE S KOMPAS KLUBOM

- TRIJE KLUBI ● TRI MOŽNOSTI ZA ZIMSKE POČITNICE DRUGAČE ● BOGATI PROGRAMI ● ZABAVA ● ŠOLA ● IGRE NA SNEGU ● PROGRAM ZA OTROKE ● ORGANIZIRANI PREVOZI

- BOVEC
● IGMAN/BJELAŠNICA
● MALLNITZ/Avstrija

OBIŠCITE KOMPASOVE POSLOVALNICE:
Letališče BRNIK (064)22-347
25-761 JESENICE Ulica Maršala Tita
18. tel. (064) 81-768, KRAJN. Koroška
cesta 2. tel. (064)28-473, BLED, Ljubljanska cesta 7. (064)177-245 III
(064)88-162 III 88-137

murka

**MURKA V SVOJIH
POSLOVALNICAH**
NA BLEDU, LESCAH, JESENICAH IN
RADOVLJICI
NUDI BOGATO IZBIRO

ženske, moške in otroške konfekcije,
športne konfekcije in rekvizitov,
pohištva priznanih proizvajalcev, bele
tehnike
po ugodnih pogojih obročnega
odplačevanja brez obresti in pologa.

Pričakuje vas Murka!

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

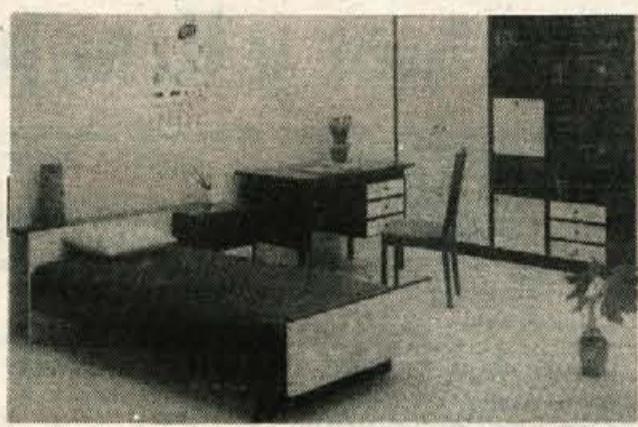
**AGROCOOP
— AIK
NOVI SAD**

z enotami :

TOZD NEOPLANTA
TOZD FARMACOOP
TOZD AROMA — FUTOG
TOZD KULPIN — N. SAD

v skladišču v Kranju,
Cesta Staneta Žagarja 51,
(tel.: 064/25-268 in 064/25-267)
nudimo:

sveže meso, mesne izdelke, mesne
konzerve, sveža jajca in perutnino,
čips in vse vrste začimb, konzervirano
sadje in zelenjavo.

Ponudba pohištva, ki jo ima
lesnina Kranj — Primskovo,
spominja na stare dobre čase!

Za 40 % ceneje vam Lesnina nudi
dva opuščena pohištvena programa «MAJA»
in »VESNA« — proizvajalca BREST iz Cerknice.

Iz teh programov dobite:

- otroško sobo že za **288.465. — din**
- šestdelno spalnico za **775.535. — din**
- regal za dnevno sobo za **532.899. — din**

Samo pri nakupu spalnice prihranite več kot
500.000 — novih din.

Ker so količine omejene, vam v Lesnini priporočajo, da jih
čimprej obiščete:

Poleg ugodnih cen vam:

1. Pri izbiri in načrtovanju stanovanjske opreme sreduje diplomirani arhitekt — svetovalec
2. Imajo tudi plačilo na obroke 3-6-12 mesecev
3. Kupljeno pohištvo vam Lesnina Kranj pripelje do 30 km brezplačno.

**KARTONAŽNA
TOVARNA LJUBLJANA
TOZD LEPEŃKA TRŽIČ**

čestita

**Gorenjskemu glasu
ob jubileju**

**ELEKTROTEHNIŠKO
PODJEVICE
Kranj, Koroška 53**

PROJEKTIRA
PROIZVAJA
INSTALIRA
PRODAJA
SERVISIRA

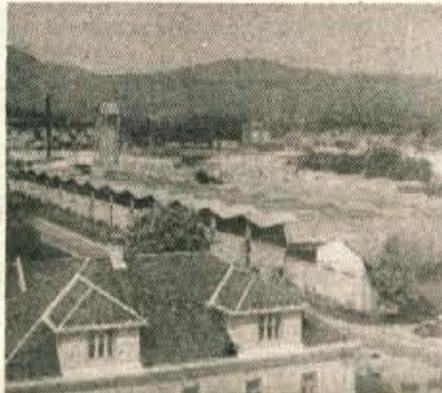
SERVISIRA:

V garancijski dobi servisiramo vse akustične aparate, kasetofone, video rekorderje, TV in TVC aparature naslednjih proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJEVEC, GRUNDING in skupinske antenske naprave IMP Ljubljana. Razen tega servisiramo elektromotorje tovarne SEVER iz Subotice, ročna električna orodja ISKRA — Kranj in varilne transformatorje RADE KONČAR Skopje.

**ZUNAJ GARANCIJE
SERVISIRAMO:**

- vse vrste radijskih sprejemnikov
- kasetofone
- el. gramofone
- HI — FI naprave
- avtoradijske sprejemnike in kasetofone — TV črno — bele aparate
- TV barvne aparate
- video rekorderje
- posebej opozarjam, da poceni regeneriramo in menjamo oslabele črno — bele in barvne ekranne
- izvajamo meritve in popravljamo skupinske antenske naprave
- vse vrste elektromotorjev do 100 kw, črpalk, ventilatorje, varilne transformatorje in električna ročna orodja

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejše pripomočke in merilne instrumente.

JELOVICO iz Škofje Loke dobro poznamo kot dolgoletnega proizvajalca stavbnega pohištva in montažnih objektov. In kaj vse izdelujejo delavci Jelovice v svojih proizvodnih obratih? To so kvalitetna okna in balkonska vrata, ki jih kombiniramo s polknji, žaluzijami ali roletami, priljubljena notranja, vhodna in garažna vrata ter montažne stanovanjske in počitniške hiše, ki po kvaliteti popolnoma konkurirajo klasično zidanim hišam, na pogled pa so še prikupnejše. Jelovica je ves čas imela razloge za takо prodoren nastop na trgu prek lastne trgovske mreže trenutno na 25 mestih. Videli jih je predvsem v od povprečja odstopajoči kvaliteti. V mislih imamo predvsem skupino kontrolorjev (25), ki neprestano bdijo nad kvaliteto izdelkov, lastne sodobne testirnice proizvodov in laboratorijski skrbi za ustrezne impregnacije in kvalitetne površinske premaze. Pojma kvalitete Jelovica ne predstavlja le na domačem trgu, saj izvaja okna, vrata in montažne hiše na zahtevo Z-evropskih tržišč. Z okrepljeno razvojno službo in izdelavo vzorčnih modelov pa skuša slediti svetovnemu razvoju teh izdelkov.

JELOVICICA

**obutev po vaših željah
in okusu iz tržiške
tovarne**

Pekč
TOVARNA OBÜTVE TRŽIČ

ODKAR OBSTAJA TRGOVANJE, OBSTAJA TUDI TRG!

Seveda to velja tudi za papirno industrijo.

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj iz Krškega že leta slovi kot vodilni jugoslovanski proizvajalec celuloze in rotacijskega – časopisnega papirja. Za proizvode te vrste je vedno veljalo, da je pri njihovem plasmanu na trgu kljub nekaterim prvinam trženja odločala predvsem tehnika distribucije.

V mozaik našega poslovanja pa vgrajujemo čedalje več elementov sodobnega trženja. Zato so tudi naši novi proizvodni programi po komercialni plati vse bolj zanimivi s priključitvijo tovarne paprija iz T. Drvarja v naš poslovni sistem pa se tudi obseg naše ponudbe širi in postaja bolj raznolik. Partnerjem lahko ponudimo vedno več!

V trgovaju dostikrat velja, da kupec poišče prodajalca, čeprav velja tudi obratno – da prodajalec poišče kupca sam in ga seznaniti s svojo ponudbo. Zato smo organizirali serijo promocij na področnih trgih: da bi se vam predstavili, da bi se med sabo čim bolj podrobno spoznali, se dogovorili o nadalnjem sodelovanju.

Promocije bodo potekale po naslednjem programu:

- 3. december (za področje osrednje Srbije in Vojvodine)
- 7. december (osrednja Hrvatska)
- 9. december (Slovenija)
- 14. december (Bosna in Hercegovina)
- 16. december (Dalmacija)
- 18. december (Črna Gora)
- 21. december (Makedonija, južna Srbija in Kosovo)

V kolikor vas sodelovanje z nami zanima, vas prosimo, da nas pokličete na številko (068) 71-010, Komerciala in (068) 71-157, Marketing.

Gorenjski glas skozi oko kamere

V uredništvu

Tehnični urednik
Marjan Ajdovec

Z Gorenjskim glasom na Veliki Polani-

Naša Klavdija pri stavljenju teksta

Tiskanje naslovov

Reprofotograf Tone Guzelj

TOZD INEX
POTOVALNA AGENCIJA
TRAVEL AGENCY

POTOVALNICA LJUBLJANA
11000 LJUBLJANA, TEL. 511-11-11

TURISTIČNA POTOVANJA:

- PRAGA, avtobus, 3 dni
- BRATISLAVA, nočni skok
- DUNAJ — BRATISLAVA, avtobus, 2 dni
- BUDIMPEŠTA, avtobus, 2 in 2 in poldnevni izlet
- PADOVA — VERONA — BENETKE, avtobus, 1 dan
- SAN MARINO — BOLOGNA — RIMINI, avtobus, 1 dan
- TUNIZIJA — HAMMAMET, 8 dni, odhod vsak petek
- OTOK DJERBA — TUNIZIJA, odhod 27. november, letalo, 8 dni
- LIECHTENSTEIN, avtobus, 3 dni
- MEDJIMURJE — GURMANSKA NOČ, avtobus, 2 dni
- ENKRATNO IN PRVIČ — 9-DNEVNO POTOVANJE V SIRIJO (DAMASK, BOSRA, PALMYRA, ALEPO), letalo, odhod 24.12. in 31.12.1987
- CUBA — letalo, 13 dni, odhod: 6.1.1988

STROKOVNA POTOVANJA:

- INTERBUILD BIRMINGHAM, MEDNARODNI GRADBENI SEJEM, letalo, 4 dni, 24. november 87
- HEIM + HANDWERK MUENCHEN, avtobus 2 dni, odhod 30. november 87
- BATIMAT — INTERCLIMA PARIZ, mednarodna strokovna razstava gradbenih materialov, gradbenih delov in notranje opreme/mednarodna strokovna razstava klima tehnike, letalo, 3 dni, odhod 13. decembra 87
- BAU 88 MUENCHEN, mednarodni strokovni sejem gradbenih materialov, gradbenih sistemov in novogradnji, avtobus, 3 dni, odhod 20. januarja 88 in 21. januarja 88
- SIMAVIP 87 PARIZ, mednarodna strokovna razstava intenzivne vzreje živali, letalo 5 dni, odhod 30.11.87

Za kolektive, šolske skupine in skupine s strokovnim programom pripravljamo po naročilu želene aranžmaje!

Prodajamo domače in mednarodne letalske vozovnice!

V tiskarni

Na izletu z najstarejšimi naročniki

NAROČILNICA

Izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: ČP Glas, Moše Pijadeja 1

Ime in priimek _____

Naslov _____

Naročnino bom plačal po prejemu položnice

Datum _____

Podpis _____

Top lista poslovnih partnerjev ČP GLAS

1. Merkur Kranj	12.294.200 din
2. Ljubljanska banka	10.131.360 din
3. Kokra Kranj	8.969.502 din
4. Gorenjski sejem	7.163.424 din
5. Alpetour	6.506.200 din
6. KŽK Kranj	5.244.590 din
7. Alples Železniki	4.596.428 din
8. Peško Tržič	4.325.255 din
9. Jelovica	3.199.875 din
10. Nama Ljubljana	2.855.510 din
11. Zavarovalnica Triglav	2.844.300 din
12. Murka Lesce	2.776.560 din
13. Alpina Žiri	2.753.100 din
14. Lesnina	2.538.250 din
15. Kompas Jugoslavija	2.502.420 din
16. ZLIT Tržič	2.487.900 din
17. Kovinotehna	2.113.200

Skupen promet: vse vrste objav in poslov
— do 31. 10. 1987

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
n. sol. o., KRAJ, JLA 2

TOZD KOMERCIJALNI SERVIS, KRAJ

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA HRASTJE,
tel.: 36-462

GRADITELJI!

PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO:

- strešno opeko IMG STREŠNIK Dobruška vas
- vse vrste ostale strešne kritine
- modularno opeko OGRAD Ormož
- betonsko železo in armaturne mreže
- demit in perlit fasade

NA ZALOGI IMAMO TUDI:

- apno, maltit in mleti kalcit — mivko
- dimnike SCHIEDEL, betonske bloke, stavbno pohištvo
- ves ostali gradbeni material

POLEG OSTALEGA NUDIMO:

- prodajo cementa po ugodnih pogojih, po železnici — vagonke pošiljke direktno za posameznega kupca
- sprejemamo naročila kupcev za izdelavo oblog iz marmorja po želenih merah proizvajalca MARMORJA iz Hotavelj
- sprejemamo naročila za material za centralno kuravo
- organiziramo dobavo betona po individualnih naročilih kupcev

Če ste graditelj in ste v zadregi, kaj in koliko gradbenega materiala kupiti, pridite k nam z gradbenim načrtom in svetovali vam bomo, vi pa se boste odločili.

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!